

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 1-го Септембра, 1904. Число 35. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, September 1, 1904. No. 35.

ЧИТАЙТЕ!

Вôдъ Дирекціи Народного Дому.

Важне для всѣхъ!

Рускій Народный Дôмъ въ Америцѣ отворивъ першій свôй офисъ пôдъ Nr. 123 Sussex St. въ Jersey City, N. J.

Продае шифкарты на рôжнй лѣніи по найтаньшôй цѣнѣ и посилае грошѣ до краю: Австро-Угорщины, Нѣмеччины и Росіи.

Для нашихъ людей есть найбезпечнѣйше ѣхати новою австрійско-американьскою лѣніею, особливо, если хто хоче кого зъ краю спровадити, то нехай купить шифкарту въ Народнôмъ Домѣ, бо се вынесе о много танше и австрійскй власти на граници не роблять жадныхъ трудностей, а на другихъ лѣніяхъ ставлять перешкоды.

Хто намѣряе ѣхати до краю, нехай напише, коли выѣзджае зъ дому, въ якій день, о котрôй годинѣ и якою компанѣею желѣзничою, а по него Нар. Дôмъ вышле свого чоловѣка на дипо! Чеки вôдъ куфрôвъ вôддае ся ажь въ офісѣ Нар. Дому.

Р. Н. Дôмъ отворивъ також Employment Office або бюро працѣ. Вышукуе службу для дѣвчатъ, посилае мущинъ на фармы и т. п.

Адресуйте:

R. National Home
123 Sussex Street,
9304 Jersey, City, N. J.

НОВИНКИ.

— ВЪ редакцію »Свободы« бувъ недавно чоловѣкъ, що походивъ за роботою стейты Ню Йоркъ, Пенсилвенію, Огайо и Вестъ Верджинію. Казавъ, що всюды бѣда, роботы бракъ. Нехайже нѣхто, сли не мае роботы, не выбираесь нѣкуда на слѣпо, бо втратить дармо центы и верне назадъ. Пускайтесь за роботою лишь тогды, коли маете бодай яку таку певнôсть вôдъ знакомыхъ, що роботу достанете. Хто бы знавъ де можна роботу достати, нехай подасть до »Свободы« допись.

— ПИШУТЬ намъ зъ Фоетъ Ситі, Па., що тамъ майны поштапували: вôдъ 13. Юлія не роблять. Фабрики також слабо роблять и взагалѣ роботы идуть слабо. Люде переходять зъ плейзу на плейзъ и всюды одно и то само.

— ЗЪ Винипеґу доносять намъ, що дня 21 Серпня пôдчасъ богослуженя въ тамошнôй независимôй церкви спѣвали „многая лѣта" російскому цареви и новонародженому царевичови. „Коли то Винипеґскй патріоты перехрестили незалежну руску церковъ на царославну и чи мають они хочь одну искру любови до Руси-Украины, если російского царя пôдъ небеса выносять? Куйте незалежнй патріоты Винипеґскй, пута неполомимй зъ московскои стали, бо уже зъ ляцкихъ вы троха освободили ся, та тогды увидите свѣтло правды такъ, якъ сова въ день видить сонце. Встыдъ — ганьба." Такъ кôнчить свою вѣстку дописуватель. Чи малабъ она бути правдива?

— РУСКА дѣвчина, Анна Васѣчко, родомъ зъ Баницѣ членкиня сестр. бр. св. Ольги зъ Jersey City, N. J. вертала въ недѣлю 14. августа б. р. до Yonkes, N. Y. и неосторожно высѣдаючи упала зъ кары и на смерть зôстала забита. Похоронъ вôдбувъ ся 16. авг. пополудни при великôмъ здвизѣ народа зъ Йонкерсъ, и зъ цѣлои окресности. Сестричне братство (25 делеґатокъ зъ Bloomfield, Jersey City, New York, Brocklyn) зъ фанами и въ жалобныхъ вôдзнакахъ зъ вѣнцемъ взяли участь въ похоронѣ, котрый вôдправили о. П. Тимкевичь и о. Н. Пôдгорецкій. Проповѣдь выголосивъ о. Н. П. и въ имени братства подяковавъ всѣмъ участникамъ. А. В належала лишь 6 мѣсяцѣвъ до братства; посмертне зôстане выплачене въ сумѣ $150. Вступайте всѣ дѣвчата до братства, бо жадна зъ васъ не знае, коли смерть ей заскочить.

— ЗЪ причины надмѣрнои працѣ, о. Пôдгорецкій зъ Джерзи Ситі, Н. Дж., захорѣвъ на груди и выѣхавъ за порадою лѣкарѣвъ на свѣжій воздухъ до Нортгемптонъ, Па.

— ВЕЛИЧАВЙ хрестины російського престолонаслѣдника вôдбули ся д. 24. серпня передъ полуднемъ. въ петербурськôй дворськôй каплицѣ. Цѣлый рядъ блестячихъ вôдъ золота дворськихъ каритъ супровожавъ царського сына зъ віллѣ Александра до церкви. Дитя спочивало на рукахъ княгинѣ Ґоліцинъ, котра ѣхала дворською каритою, запряженою въ вôсѣмъ бѣлыхъ коней. Поприкариту ѣхала ескорта козакôвъ уоруженыхъ въ списы. Царь супровожавъ походъ ажь до дверей церкви, вôдтакъ вернувъ до дому, позаякъ православна реліґія не позваляе батькови бути присутнымъ при хрещеню сына. И и дверяхъ церкви привитавъ походъ митрополитъ. Въ церквѣ були присутнй: Победоносцевъ оберпрокуроръ святѣйшого Синода, зъ членами тогожь, цѣле дипльоматичне тѣло и гостѣ зъ европейськихъ дворôвъ. Пôдчасъ акту хрещеня спѣвавъ царській хоръ. На даный знакъ вôдозвало ся 301 пушочныхъ выстрѣловъ. По актѣ хрещеня прибувъ царь до церкви и надѣливъ свого сына и престолонаслѣдника ордеромъ св. Андрея и власноручно перевязавъ ленту ордера черезъ рамя дитяти. Пôсля хресту удали ся всѣ участники на дворське снѣдане. Цариця того дня першій разъ пôднесла ся зъ ложка, и чуе ся зовсѣмъ здорова такъ якъ и дитя, котре важить 10 и пôвъ фунта.

— ВЪ послѣдныхъ часахъ доносять зъ Парижа, що кружить тутъ поголоска, досыть правдоподôбна, що новонароджена дитина на дворѣ царськôмъ, була жѣночого пола, отже пята донька, котру чимъ скорше замѣнено за хлопця. Одна княгиня якъ разъ мѣсяць передъ тымъ породила хлопця, а интересованй особы мали выеднати у неи, що якбы царицѣ народила ся дѣвчина, то помѣняють ся. И дѣйсно такъ мало статися. Скôлько въ тôмъ правды, не знати.

— УБІЙЦЯ міністра Плевого, Самсоновъ, зôставъ сказаный на смерть, а вырокъ мае потвердити царь. Давнѣйшй вѣсти, що Самсоновъ утѣкъ, згинувъ и т. д. оказують ся неправдивыми.

— СТРАЙКЪ рѣзникôвъ въ Чікаґо и Омага тревае дальше. Въ другихъ мѣстахъ вже цѣлкомъ покôнчивъ ся. Компаністы не хочуть навѣть говорити зъ комітетомъ страйковымъ, тримаючи ся тыхъ услôвій, котрй поставили на самôмъ початку.

— ПОМЕЖИ Монтъ Клеръ а Патерсонъ. Н. I. въ горахъ напали замаскованй бандиты на касіера Дана Віте, котрый ѣхавъ выплатити робôтникамъ занятымъ при будовѣ водопроводу. Коли Віте высѣвъ зъ желѣзницѣ и удавъ ся вôзкомъ на мѣсце роботы, середъ лѣса выскочило зъ корчôвъ чотырохъ людей зъ зазывомъ, щобы задержавъ ся. Віте побачивши грозяче небеспеченьство, погнавъ чимъ скорше коня думаючи, що утѣкне, але въ той хлилѣ давъ ся чути выстрѣлъ, и кôнь поваливъ ся на землю. Бандиты припали до Вітого, домагаючись грошей, а коли вôнъ имъ опиравъ ся, ударивъ його оденъ бандитъ по головѣ такъ, що го цѣлкомъ оголомшивъ, и забравши всѣ грошѣ якй мавъ при собѣ, а було ихъ $5,112.90 щезли въ лѣсѣ. Коли Віте прийшовъ до себе, зайшовъ на мѣсце роботы, давъ знати поліціи, котра разомъ зъ робôтниками пустилась на злогôнъ бандитôвъ.

— ВЪ полудневôй Дакотѣ шалѣвъ страшный вихоръ, торнадо. Многй церкви, склепы, школы, стаціи желѣзничй и хаты рознѣсъ на кусники. Бôльше якъ 30 осôбъ зôстало тяжко покалѣченыхъ. Оденъ фармеръ зъ жѣнкою и дѣтьми згинувъ.

— ВЪ МІНЕСОТѢ шалѣла тыми днями страшна буря и заподѣяла шкоды на якихъ $2,500,000. Найбôльше потерпѣли шкоды мѣста Ст. Полъ и Міннеаполісъ. 15 людей стратило жите середъ румовищъ, поваленыхъ вихромъ хатъ.

— НЕДАЛЕКО Шамокинъ, Па, пôдчасъ експльозіи въ копальни угля, згинуло кôлькохъ углекопôвъ, а кôлькохъ зôстало тяжко зраненыхъ.

— ВЪ Метамора, Ілл. вôдбуло ся торжественно золоте весѣле двохъ братôвъ близнюкôвъ, котрй поженили ся того самого дня и року. Мають по 73 роки и суть цѣлкôмъ здоровй. Оденъ називае ся Адамъ Петро Райсінґъ, другий Петро Адамъ Райсінґъ. Мѣсцевый священикъ вôдправивъ службу Божу, на котрôй було присутныхъ около 2000 люда.

— НА границѣ російсько-австрійськôй арештовала поліція три жѣнки зъ російського аристократичного роду, котрй старали ся перевести въ Росію рôжнй книжки и вôдозвы революційного змѣсту.

— БЮРО статистичне въ Вашінґтонѣ выготовило вже списъ еміґрантôвъ, котрй прибули до Ню-Йорського порту въ мѣсяцяхъ маю и червню. Въ списѣ тôмъ читаемо, що въ маю приплило до Ню-Йорку 662 Русинôвъ, котри мали при собѣ 7.417 дол., Словакôвъ 2,116 зъ маeuткомъ 39,527 дол. Найбôльше прибуло въ тôмъ мѣсяцю полудневыхъ Италійцѣвъ, бо ажь 14,359 зъ маеткомъ 221,647 дол., а найменьше Филипинцѣвъ, бо лишь 1 зъ 164 дол. Всѣхъ разомъ прибуло въ маю 76.312 зъ 1,931.556 дол. Въ червню прибуло Русинôвъ 770 осôбъ зъ 8.976 дол., Словакôвъ 2,432 зъ 45.609 дол. Найбôльше въ тôмъ мѣсяцю прибуло Жидôвъ, мабуть задля войны, бо 12.424 зъ 209.666 а Филипинець знова лишь оденъ зъ 500 дол. Всѣхъ разомъ въ мѣсяцю червню прибуло 56 411 зъ 1.615 622 дол. Треба зазначити що за Русинôвъ уважають тôлько тыхъ, котрй походять зъ Галичины, пôдчасъ коли Русинôвъ угорськихъ зачисляють до Словакôвъ.

— ВЪ Антельопъ, Оре. посперечали ся пастырѣ, що выпасали вовцѣ двохъ рôжныхъ компаній о пасовиска. Тогдѣ двайцять зъ помѣжь нихъ, зачорнивши собѣ лице и перебравши ся до не пôзнаня, напало на вовцѣ другихъ пастырôвъ и зъ мести повбивали якихъ 1000 овецъ. Покривдженй пастырѣ постановили такъ само вôдплатити ся, и можна надѣяти ся вôйны пастухôвъ.

— ВЪ Рочестеръ, Н. Й. 24 серпня здарили ся два потяги, на одномъ зъ нихъ було 110 осôбъ, на другôмъ лишь кôльканайцять. Въ наслѣдокъ сеи катастрофы зôстало около 35 осôбъ тяжко покалѣченыхъ, деякй зъ нихъ борють ся зъ смертію.

Спати! Спати!

Антонъ Чеховъ.

[Конецъ].

„Христа ради, дайте милостиню!" просить мати прохожихъ. „Будьте милосерни добрі люде!"

„Дай ту дитину!" вôдповѣдае еѣ якійсь голосъ. „Дай ту дитину!" повтаряе той самый голосъ, але вже теперь гнѣвно и остро, „ты спишь, ахъ ты непотрѣбе лукавый!..."

Марійка скочила на рôвні ноги, стрепенула ся, и теперь вже було еѣ ясно, що зъ нею дѣе ся: се не була анѣ улиця, анѣ Пелягія, анѣ проходячі.... на серединѣ хаты стоить майстрова, котра прийшла, щобы утихомирити дитину. Пôдчасъ коли груба и плечиста жѣнка утихомирюе дитину и дае єй ссати, стоить Марійка непорушно, дрожить на цѣломъ тѣлѣ и жде, доки то все не скôнчить ся. А за вôкнами вже днѣе, тѣни и пляма на пôдлозѣ стають щоразъ блѣдші и блѣдші — незадовго буде ранокъ.

„На, бери дитину!" каже панѣ и запинае собѣ сорочку на грудяхъ. „Оно все плаче. Хтось певно злымъ окомъ споглянувъ и урѣкъ."

Марійка бере дитину, кладе до колысанки и на ново зачинае колысати. Зъ часомъ гинуть тѣни и зелена пляма, и нема вже нѣчого, щобы могло станути єй передъ очима и мракою овѣяти еѣ мозокъ. Але спати, передовсѣмъ спати хоче ся еѣ, такъ якъ и передтимъ, конечно спати хоче. Марійка опирае голову о колысанку и цѣлымъ тѣломъ колыше, щобы въ сей способъ перемогчи сонъ. Але мимо того повѣки замикають ся и голова страшенно тяжить.

„Марійка, запали въ печи!" роздавъ ся зъза дверей грôмкій голосъ господаря.

Пора вже отже встати и взяти ся за роботу. Марійка лишае колысанку и выбѣгае на подвôре, абы принести дровъ. Она е весела. Пôдчасъ бѣганя и хôдженя вже не хоче ся еѣ такъ спати, якъ пôдчасъ сидженя. Она приносить дровъ, запалюе въ печи и чуе, що еѣ запале лице напружене о еѣ думки розясняють ся.

„Марійка, наставъ самоваръ!" кричить майстрова.

Марійка выповняе розказъ; але ледви розярила вугле и наложила до самовара, вже ожидають еѣ новй розказы.

„Марійка, вычисти майстрови чоботы!"

Она сѣдае на землю, чистить чоботы и притôмъ собѣ думае, якъ бы то добре було вложити голову въ одень зъ тыхъ великихъ и глубокихъ чоботôвъ и бодай хвилинку переспати ся. И нагло въ еѣ очахъ починае чобôть рости, збôльшати ся, и въ короткôмъ часѣ выповняе вже дѣлый покôй. Марійка выпускае зъ рукъ щѣтку, але въ тôй хвилѣ потрясае головою, протирае очи и старае ся такъ дивити ся, щобы всѣ предметы въ еѣ очахъ не росли и не дрожали.

„Марійка, обмый вже разъ тй сходы. Се справдѣ встыдъ передъ людьми, такі сходы!"

И Марійка змывае сходы. Вôдтакъ спрятае въ покою, запалюе въ другôй печи и бѣжить до склепу. Богато е роботы, анѣ хвилѣ вôдпочинку.

Але нѣщо не е такъ тяжке, якъ въ кухнѣ за столомъ на одномъ мѣсци стояти и обирати бараболю. Голова клонить ся на долину, бараболя миготить передъ очами, нôжь выпадае зъ рукъ, а притôмъ груба, недобра майстрова крутить ся по кухнѣ и кричить такъ голосно, що ажь въ ухахъ гремить. Прикро е также услугувати при обѣдѣ, прати бѣле и шити. Тогдѣ приходять хвилѣ, де о нѣчôмъ больше думати не можна, якъ лишь, щобы положити ся на пôдлогу и спати, спати...

День клонить ся вже. Марійка приглядае ся, якъ тамъ за вôкномъ на дворѣ темнѣе, примикае свои засохлй повѣки и тѣшить ся, а сама не знае чого. Сумракъ вечерный овѣвае еѣ злѣплюючій еѣ очи и робить єй надѣю на скорый и твердый сонъ.

Вечеромъ приходять гостѣ до еѣ господарѣвъ.

„Марійка, наставъ самоваръ!" кричить майстрова.

Самоваръ еѣ господарѣвъ е малый, и заки гостѣ до сыта напють ся чаю, мусить його пять разôвъ наставляти. По чаю, стоить Марійка цѣлу годину на одномъ мѣсци, дивить ся на гостей и ожидае розказôвъ.

„Марійка, бѣжи но скоро и принеси три фляшки пива!"

Она выходить зъ хаты и бѣжить якъ тôлько може найскорше, щобы сонъ зъ повѣкъ зôгнати.

„Марійка, бѣгай по горѣвку! Марійка, де е коркотягъ? Марійка, приправъ вже разъ того оселедця!"

Наконецъ вôдôйшли гостѣ; свѣтла погашено, господарѣ пôшли на спочинокъ.

„Марійка, заколыши дитину!" почула послѣдный розказъ.

На печи догасае огонь, зелена пляма на пôдлозѣ и тѣни вôдъ споденъ и спôдниць вдирають ся въ пôвотвертй Марійчинй очи и мракою овѣвають еѣ голову.

„Спи дитинко, спи..."

спѣвае пôдъ носомъ,

„Очка зажмури..."

А дитина кричить и обезсилюе ся крикомъ. Знова бачить Марійка брудну улицю, людей зъ клунками, свою матѣрь Пелягію и батька Осипа. Она всьо розумѣе, всѣхъ пôзнае, але не може розпôзнати той силы, що не дае еѣ заснути, що вяже єй руки и ноги, давить еѣ, и не дае єй жити. Она оглядае ся, шукае сю силу, щобы вôдорвати ся вôдъ неѣ, але не може еѣ найти. Вкôнци, цѣлкомъ змучена, збирае всѣ свои послѣдні силы, вдивляе ся въ дрожачу зелену пляму на пôдлозѣ, вслухуе ся въ плачь дитины и находить того ворога, котрый не дае еѣ жити.

Тымъ ворогомъ... е дитина...

Она смѣе ся. Она не може розôбрати, що еще передтымъ не поняла такои дурницѣ. Єѣ здае ся, що зелена пляма, тѣни а навѣть догаряючій на печи огонь, смѣють ся зъ неѣ и дивують ся.

Марійкою заволодѣла нова думка. Она пôдносить ся зъ пôдлоги и смѣючи ся цѣлымъ лицемъ ходить по хатѣ. Гадка та е для неи приемна и мила, и дразнить еѣ, що незадово позбуде ся дитины, котра давить єй руки и ноги... Дитину забити, а вôдтакъ спати, спати, спати...

Смѣючи ся, и приглядаючи ся зеленôй плямѣ и грозячи пальцемъ, пôдходить Марійка до колысанки и нахиляе ся надъ дитиною. Она дусить дитину, кладе ся скоро на пôдлогу и тѣшить ся зъ великои утѣхи, що вже теперь може спати и въ кôлька хвиль пôзнѣйше спить вже такъ твердо, немовь мертва...

Переклавъ *Ж. Б.*

Еще про вôйну

Льва Толстого.

Щось непонятого, та неможливого задля своеи суворости й глупоты стаеть ся днесь правдою. Царь, той самъ чоловѣкъ, котрый взывавъ народы до мира и любви, каже наразъ, що належить зъ Японцами зробити те самò, що они хотять зъ нами зробити(?), т. е. велить ихъ помордувати.

Каже дальше, що много силъ стративъ на те, щобъ зберегчи миръ, такъ дорогій його серцю.

А се „трачене силъ для захованя мира" полягало на тôмъ, що вкравъ чужу землю та обсадивъ еѣ вôйскомъ... Ученй и покликанй правники взялись доводити, що мѣжъ запросинами на мирову конференцію до Гаґи, а сучасною вôйною, нема нѣякои суперечности...

Ґазетярѣ на вздогоны старають ся переконати своихъ читачѣвъ, що справедливыми, могучими й добрыми лишь Росіяне — а Японцѣ нічь не вартають; рôвно зъ ними злй и пôдлй усѣ, що супроти Росіи ворожо успособленй, якъ Англичане та Американцѣ. Тьма т. зв. образованыхъ людей, якъ професорôвъ, суспôльныхъ реформаторôвъ, студентôвъ, купцѣвъ, голосно обявляють свои ворожй почуваня супроти Япону, Англіи, Америки, та наче рабы падуть на вколѣшки передъ царемъ, для котрого интересôвъ хочуть посвячувати ся. А сей молодый, нещасливый чоловѣкъ (царь), усѣми ошукуваный, змушеный самъ собѣ завдавати брехнѣ; „щасливый" дякуе демонстрантамъ та благословить вôйска, котрй зовучи „своими" пле на мордъ и рабунки.

* * *

Богатй люде дають на цѣли рабунку дрôбну часть свого нечесно зôбраного майна, — а бѣдаки, зъ котрыхъ рядъ стягае рôчно два міліарды податкôвъ, двигають увесь тягарь выдаткôвъ. Рядъ згромаджуе по улицяхъ мѣстъ товпу народôвъ и волоцюгôвъ, котрй серѣдъ оклпкôвъ гурра! обносять портретъ царя, допускаючись пôдъ ослоною патріотизму нечуваныхъ надужить. А по цѣлôй Росіи благають попы по церквахъ Бога любови, щобы поблагословивъ масовому мордованю людей, дѣлу чортôвському. Люде збаламученй молитвами, проповѣдями, процесіями, образами та гидкою блягою дневникôвъ, спѣшать мордувати людей, котрыхъ зовсѣмъ не знають...

А тыхъ всѣхъ, котрй старають ся розкрыти правду передъ народомъ, вважаеть ся зрадниками и они живуть у вѣчнôй небезпецѣ, грозячôй имъ зô стороны брутальнои товпы, котра впрочѣмъ кромѣ насиля не може знати иньшого оружя.

* * *

„Але що мы маемо робити, мы тутъ въ Росіи, въ тôй хвили, въ котрôй вороги насъ зачѣпили, забиваючи нашихъ людей, загрожуючи намъ — що мае робити російській жовнѣръ, офіцѣръ, ґенералъ, царь, горожанинъ?" — поспитае мене дехто.

„Чи маемо позволити неприятелева на нищене нашого майна, на грабѣжъ нашихъ продуктôвъ працѣ, на забиване нашихъ братôвъ?"

Моя вôдповѣдь на це:

Якъ небудь уложили ся вôдносины, чи вôйна зачата чи нѣ, чи тисячѣ Росіянъ и Японцѣвъ згинули, чи не лишь вкравъ Портъ Артура, але навѣть Петербургъ и Москва въ небезпецѣ, — не можу нѣчо иньшого зробити якъ се, чого Богъ вôдъ мене жадае, не можу яко чоловѣкъ анѣ посередно анѣ безпосередно брати участи у вôйнѣ; не можу не хочу и не буду!

„А що зглядомъ неприятелѣвъ, котрй насъ зачѣпили?" Моею вôдповѣдію знова слова апостолôвъ: „Любѣть своихъ ворогôвъ, а не будете ихъ мати." Любати своихъ неприятелѣвъ, не значить, мордувати ихъ, гребати ихъ живцемъ за се, що ушкодили зелѣзницю, або вязати ихъ за волосе и топити въ Амурѣ, якъ се роблять теперь Росіяне!

* * *

Тымчасомъ царь, вôдвѣчальный передъ усѣми особами, дальше уряджуе переґляды войскъ, дякуе имъ, нагороджуе та загрѣвае. Покликуе резервы. А його вѣрнй пôдданй, свое тѣло и майно складають у стôпъ його, котрого лишь уста называють „коханымъ монархою".

И чимъ гôрше для Росіи положене, тимъ безличнѣйше брешуть дневникарѣ, тимъ безвстыднѣйше замѣнюють страшнй погромы въ победы, бо знають, що нѣхто не смѣе завдати имъ брехнѣ: и по тихо згортають грошѣ за пренумерату. Чимъ больше грошей люду зъуживаеть ся на вôйну, тимъ больше крадуть рôжнй власти и спекулянты, бо знають, що нѣхто ихъ за се не потягне до вôдвѣчальности, бо кождый те саме робить. Вытресоване до мордованя вôйско, котре цѣлй роки перебуло въ школѣ нелюдскости, пôдлоты и лѣнивства, тѣшить ся, бо вôйна дае большу заплату, а масова рѣзня спосôбность до аванзу...

* * *

Ґіпнотизмъ, вôдъ котрого люде дурнѣють, — а котрымъ державы старають ся вѣчно удержувати пôдданй народы въ темнотѣ — небавомъ зникне, а його сила вже днесь слабне та що разъ больше могучѣе сумнѣвъ, чи Богу це миле, чи нѣ, що нашй володарѣ змушують насъ мордувати ся взаимно. Той сумнѣвъ — це искра сього огня, якій розпаливъ Спаситель на земли — а котра ширить ся вже по цѣлому свѣтѣ яснымъ полумямъ.

* * *

Саме выславемъ рукописи сеи статѣ, якъ наспѣли страшнй вѣсти о битвѣ надъ Ялю.

Дикй та лякейськй рабы рабôвъ, довели знова до загубы тисячѣ чесныхъ, добрыхъ та роботящихъ робôтникôвъ. А злочинъ той не будить каяння у пануючихъ, не заставляе ихъ призадумати ся — нѣ! — мы чуемо лишь зъ усѣхъ усюдôвъ, що потреба еще больше людей пôдъ зарѣзъ, еще больше завдавати горя російськимъ та японськимъ родинамъ... Разъ розпочате гидке дѣло ведеть ся дальше: Грабѣжъ, насилле, крадѣжъ, пôдступъ, мордъ, а що гôрше: нищене релігійныхъ наукъ Будды и Христа... Колижъ це скôнчить ся? Колижъ вже разъ повстане народъ та заклаче: „Вы царѣ, мікады, міністры, архиерѣ, попы, ґенералы, ґазетярѣ, спекулянты, якъ хочете вôйны, йдѣть самй пôдъ градъ куль та картачѣвъ, мы не хочемо нѣякои вôйны, не хочемо взаимно себе мордувати! Полишѣть насъ, щобъ мы могли орати, сѣяти, будувати та васъ дармоѣдôвъ годувати!"

* * *

Великою вôйною нашихъ часôвъ не та, котра ведеть ся мѣжъ Японцями а Москалями, анѣ та, яка моглабъ повстати мѣжъ бѣлою а жовтою расою.

Найбôльшою, — це вôйна мѣжъ зростаючою самосвѣдомостію людською а темнотою и кайданами, що давлять людство!

„Свобода" роздасть зовсѣмъ безплатно 12 курсôвъ Мѣжнародныхъ Кореспонденційныхъ Школъ, тымъ 12 дѣтямъ, дѣвчатамъ або хлопцямъ, котрй до дня 1-го Септемврія 1904 зберуть найбôльшу суму грошей на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ.

Всѣ зôбранй грошѣ пôйдуть до касы Руского Народного Фонду въ Америцѣ. Грошѣ треба высилати зô списомъ жертводателѣвъ и именемъ того хто ихъ посылае не до „Свободы" а просто на адресу Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чеках та моніордерахъ выписовати имя John Glowa, treasurer.

Русины та Русинки!

Господь Богъ допомôгъ намъ довершити великее дѣло, зъ которого повиненъ тѣшити ся каждый, у кôмъ чесне, щиро-руске серце!

Руска Бурса купила свôй власный, прехорошій дôмъ! — Не будемо комôрниками, у своей хатѣ своя правда и сила и воля!

Помѣщене прегарне о 13 величавыхъ комнатахъ, – городъ, садокъ — при красной улици, въ дуже здоровôмъ положеню — а всьо се за невеличку суму, за $5.500.00! Радуй ся Американьска Русе!

Корыстайте рускі родичѣ та збирайте сынôвъ своихъ до школы, до школы! До 10-го Септембра маєте еще часъ вносити просьбу о приняте до бурсы, на адресу: **Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.**

Бурса купила дôмъ въ Yonkers, а се задля тыхъ причинъ:

1. Въ Ню-Йорку требабы за такій самый дôмъ дати 3 або и 4 разы больше.
2. Школы въ Yonkers такй самі, якъ въ Ню-Йорку — е и гайскулъ и бизнес каледжъ — самои першои клясы.
3. Воздухъ далеко лучшій въ Yonkers, чамъ въ Ню-Йорку, церковь на мѣсци.
4. Удержане и нагляд въ Yonkers выйдуть далеко танше.
5. Въ Ню-Йорку не трафляю ся щось гôдного нѣ купити нѣ наймити.

Бурса отвирає ся 10-го октобра 1904 р.

Каждый хлопецъ має длятого ходити до анґлицкои школѣ на свомъ плейсѣ ажъ до 8-го октобра. Каждый має постарати ся о certificate вôдъ директора тои школы, до котрои клясы ходивъ и якъ ся учивъ.

Крôмъ того каждый хлопецъ має привезти зъ собою свѣдоцтво лѣкарске, и свѣдоцтво вôдъ мѣсцевого руского священика и учителя.

Заразомъ каждый мусить зъ собою мати 2 убраня про свято и будденъ, 4 пары бѣля, 12 хусточокъ до носа, 4 пары шкарпитокъ и 2 пары черевиковъ.

Реґулярна цѣна за хлопця: — мѣсячно $10.

Крôмъ того на початку каждого року треба зложити $2. на инвентарь и біблиотеку. Тыхъ два долары платить ся лишь разъ на рôкъ.

За каждый мѣсяць платить ся зъ горы.

За перший мѣсяць треба прислати умовлену заплату вже 1-го Октобра на руки Rev. P. Tymkievich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

Братя и Сестры!

Поможѣть доброму, Божому дѣлу! Поможѣть бѣднымъ рускимъ дѣточкамъ, що хотять учити ся! На каждôмъ зъ насъ лежить святый обовязокъ пôдперти се святе дѣло. Зъ народныхъ складокъ повстала Руска Бурса! Не дайже, Рускій Народе, щобъ она упала! Маємо сплачувати дôмъ, маємо удержувати дѣти — а звôдкиж возьмемо грошей? На Бога ся здаємо та на Васъ, чесни рускі патріоты и патріотки! Кожда парохія, кожде братство, на кождôмъ весѣлю и хрестинахъ, при всѣлякихъ забавахъ и мітинґахъ не забувайте за бѣдныхъ хлопчиковъ, неразъ сиротъ, що сподѣють ся лепты вôдъ старшихъ своихъ краянôвъ. Не жалуймо що-мѣсяця скинути ся пару центами, божь се жертвуємо не кому, а самымъ собѣ и дѣтямъ нашимъ!

Нуже Сестры и Братя! До роботы! Збирайте, складайте на бѣднѣ сиротки, на хлопчиковъ бурсакôвъ! Майте милосердіє, а Богъ Вамъ милосердный буде! Всякі жертвы посылайте на адресу: Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ и м. о. выписуйте John Glowa, Excelsior, Pa.

На таку цѣль не пожалуйте нѣчого, збирайте и мѣжъ чужими!

Въ Твои руки, Рускій Народе, вôддаємо сей першій рускій храмъ для науки и вѣримо въ Твою опѣку и жертволюбивôсть!

Щастъ жежь Боже доброму дѣлу!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичъ, предсѣдатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Глова, касієръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретаръ, Jersey City, N. J.
Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачь, Yonkers, N.Y.

ДОПИСИ.

Зъ Лемковщины.

У насъ часы ще не перестали бути сухі; що до остатного вода по студняхъ высхае. Горячки не перестають, дощу нѣтъ, худоба потанѣла о половину. Волы, що коштували перше 200 злр., то теперь 100 злр.; коровы також — хто купивъ за 60 злр., то теперь 30 не дають. Жнива вже ся кôнчать. Теперь и для лѣнивыхъ хороший зборы, бо все мають досить часу. Жита озимй и пшеницѣ выдали свои мѣры. Остатокъ живъ буде коло першого руского Августа. Перше ту не було такъ вчасныхъ живъ якъ того року.

Въ Тыхани, повѣть Змигородъ, недобра новина, понеже великій пожежъ повставъ зъ причины лихого розуму. Въ селѣ Тыхани докучавъ птахъ одному господареви своимъ докучливымъ верещанемъ. Господарь нетерпеливый взявъ стрѣльбу, стрѣливъ до птаха и запаливъ хату, а що то було вечеромъ то и обороны мало було, а що до того сухо, бракъ воды, и горитъ хата по хатѣ. Такъ згорѣло 40 домôвъ. Тота велика страта походить изъ лихого розуму. Бракує тамъ и кôлькоро дѣтей, котрй погорѣли въ нôчной порѣ. Позвѣйте якъ Тыханя розгорѣла надсобѣ, зачало огонь нести черезъ гору до Малыхъ Свинарокъ и тамъ також погорѣло кôлька хатъ. А господарь, котрый своею ручницею запаливъ першу хату, пропавъ безъ слѣду. Сей непріємный гôсть завитавъ до села Тыхавѣ коло 18. латин. липня.

Сѣно тыми часами подорожѣло. Сотнарь коничу сѣна коштує 7 коронъ. Збôже: пшениця 4.80 К., жито 3.40 К. чверть, якъ въ Америцѣ бушель. Зъ тои посухи суть такй мѣсцевости, що худоба гыне безъ воды. Коло Горлицъ у одного пана четверо худобы згинуло черезъ то, що бракъ здоровои воды.

Зарôбники у насъ теперь такъ зарабляють: косарь зъ косою дôстае 80 крейцарôвъ, обѣдъ и на снѣданє горѣвка; женцѣ по коронѣ на день по панахъ а у господаря то корона и ѣсти. Господарѣ лѣпше платять якъ паны. Жниваре зарабляють тôлько черезъ мѣсяць. Зъ початку платять имъ по 60 крейцарôвъ, потôмъ по 45 кр., а якъ кôнчать жниво то по 30 кр.

А купцѣ—торговники худобы перестали гандльовати, бо худоба щоразъ то по низшôй цѣнѣ.

Роздѣлъ, 7 Августа, 1904 *А. Пиж.*

Зъ Cleveland, O.

Тутешні цароcлавні думали, що нашъ Союзъ розôйде ся, але такъ не єсть. Новй члены до насъ приступають и дасть Богъ наше братство взможе ся въ силу. Бо якъ довго мы будемо жити, такъ довго нашй серця будуть приклонні Рус. Нар. Союзови а не царославному Обществу. Мы видимо добре що дѣє ся въ Обществѣ, скôлько тамъ мають грошей хотяй часами платять по доляру и девятдесять центôвъ на мѣсяць. Якъ бы такъ въ Союзѣ тôлько прийшло платити то цароcлавні певно ходили бы по улицяхъ и кричали, що въ Союзѣ злодѣѣ, але на цароcлавне Общество не треба нѣчь лишь платять хочь въ касѣ не дуже що мають. Длятого я раджу цароcлавнымъ, щобы пильнували свого Обществa и своихъ батюшкôвъ а не нашого Союза, та щобы вмѣсто кричати на Союзъ добре собѣ порахували скôлько они платять до Общества и де тй грошѣ идуть.

Членъ Союза.

Зъ Нюарку, Н. Дж.

Дня 21 Августа въ Недѣлю, грала тутъ одна музыка въ жидôвскôй корчмѣ. Хочь се бувъ пôстъ, але въ корчмѣ було кромѣ Поляковъ також досыть Русинôвъ дѣвчатъ и хлопцѣвъ.

Скакали мовь нанятй, польска музыка грала а жидъ ся тѣшивъ и заразомъ смѣявъ ся зъ дурныхъ говъ. А треба знати, що тй рускй хлопцѣ и дѣвчата, що ходять на польскй музыки по жидôвскихъ корчмахъ, вырѣкають ся також своеѣ мовы, калѣчать руску мову и гадаюмъ по польскому. Въ церквѣ або братствѣ ихъ не побачишь, хиба у корчмѣ якъ танцюють, выкрикають, або пьють при барѣ. Не одна мама або отецъ не знає, де ихъ сынъ або доня, та що они тамъ въ Америцѣ роблять. А они осъ що роблять. Смѣхъ и ганьбу собѣ и цѣлому народова. На щасте не всѣ такъ поступають, а лишь декотрй. Тй, що 21 Августа въ жидôвскій корчмѣ при польской музыцѣ танцювали були по большôй части вôдъ Сянока. хочь були и зъ другихъ сторôнъ.

О. А. Ф. Х.

Зъ Біверъ Крікъ, Алта Канада.

У нашôй околици деякй хлопцѣ, що ся поженили, повыходили дуже зле. Вôльша часть зъ нихъ вже по семому рокови туть у Канадѣ, отже не хотѣли женити ся зъ „простими" дѣвками, позабирали собѣ панѣ. Та що зъ того вышло? Вышло таке, що теперь тй панѣ не хочуть въ ними сидѣти. А що дальше буде, то не знати. Оденъ каже, що якъ жѣнка не хоче зъ нимъ сидѣти то еѣ застрѣлить, другій каже, що застрѣлить и еѣ и тестя, а третый, що пôде въ свѣтъ за очи и жѣнку лишить. Бачите до чого оно йде?

Тому, нехай каждый добре вважає, кого бере, бо тутъ въ Канадѣ фармерови треба жѣнки роботящои, правдивои товаришки а не панѣ, що еѣ лишь мѣсто та забава въ головѣ.

И. Голубъ.

Дачто до народа нашего руско-уніятского.

Чесны панове! Хочемо вамъ описати якъ то жили нашй дѣды тай отцы въ старомъ краю тай что они учили. Та якъ знаеме, то они не учили такой цѣлкомъ нычь. Старй люде сидѣли кой дощь падавъ у корчмѣ, та небылицѣ приказовали, а молодй сидѣли та слухали та утъ старыхъ ся учили; та никто не ховавъ ци то добре буде ци нѣтъ. Та никто нераховавъ учити ся, лемъ изъ енныхъ на другй переходили сохтачѣ пустй тай небылицѣ. Народъ нашъ такій бывъ ги овцы. Овцу, кобы лишь едну трутивъ во воду або яму, та за товъ другй уже сами скачуть, хоть бы и до самого пекла.

Народъ нашъ не розумѣвъ, якій изъ того хосенъ, кедъ чоловѣкъ ученый. Каже: „я паномъ не буду, кобыхъ робити знавъ". И такъ нашй люде не упознавали и самыхъ себе, ани церковное богослуженіе, ани краиньское гражданьское самостоятельство, лишь за казками, за небылицями старыхъ людей молодежь ишла тай росла.

И такъ милостивый Богъ видѣвъ, что рускій народъ непокажуе до живота на свѣтѣ, до просвѣщенія, до роспространенія вѣры православной. И такъ бы было ся доразъ стало, что народъ нашъ рускій утратив бы бывъ неодолга просвѣщеніе гражданьское, письмо и такъ руськое православное восточное и затымъ народъ и матеріальное господарство и вѣру православну восточну. И тогды Богъ наразъ помогъ намъ, чтобы народъ непогинулъ тай вѣра христіяньска, якъ такъ, что напуствивъ на насъ чужій народъ, жиды, паны. Жиды ореки узяли, а паны грошѣ драли. И такъ изъ бѣды мусѣли ся люде розôйти за свѣтомъ тай за розумомъ.

Дармосме мали у каждомъ селѣ священника, просвѣщеного чоловѣка, за то жаденъ священникъ свой народъ не порадивъ нычь доброго. Не казавъ, что небожата, мусиме ся учити, бо каждый народъ ученый, та мы не годни жити межи ними, бо не годныcме собѣ межи ними правды доказати. И такъ каждый ученый чоловѣкъ избивавъ Русина изъ свѣта тай изъ правды. Добрый порядокъ теперѣшный ганили отъ народа, а столѣтный народу до очи вхали, котрый уже на свѣтѣ небуде нигда добрый.

И такъ прийшли люде до Америки изъ бѣды тай и изъ мозолѣ туй на свободну землю, чтобы жити спокойнѣйше тай розума научити ся.

Но что ищи за енна бѣда намъ по едныхъ очи курить тай уха затикать, что мы ищи поедны немоземе изознати самыхъ себе тай нашего достоинства, нашей правды. Тай не познаеме такй порядки фальшивй, котрй насъ ищи у старомъ краю до уничтоженія довели. Та мы еще туй такого порядку держиме ся. Не треба намъ слухати тай жадного фалшивого порядка, лишь за правдовъ ити, за таковъ яку Богъ любить, бо якъ намъ у старомъ краю розума награли жиды та паны, такъ намъ ищи нажене и Святый отецъ римскій.

Чому, або якъ? Тому, бо якъ знаеме Святый отецъ удавъ росказъ, чтобы нашй священики не женили ся и такой наразъ подвергъ латиньскому, айрискому бискупови. И такъ бискупъ услугуе нашй фарности тай потребы. Кедъ треба святытъ цинтарь -- бискупъ, кедъ фару або церковь -- бискупъ; та на всяку потребу бискупъ латиньскій служить тай рускй церкви, школы, фары до латиньского числа записуе. Та ище разъ Св. Отецъ изгоне нашй священики женатй докусъ, та тогда латиньскій бискупъ на розказъ отца римского дасть клебаны неженатй. И такъ руского народа церкви, школы, фары, мозолѣ перидуть на латиньство. Та кто буде хотѣти латиньство приняти и то може ити до церкви, а кто буде ся Русиномъ кликати, тому Англикь-Айришь накопле, бо церковь латиньска. Кто не вѣруе, та най попозирать ци не святивъ латиньскый бискупъ тай котрого року. Та кто сесе не розумѣе або не хоче вѣровати та по часови онъ собѣ отворить очи.

Ци вы братя слухаете поповъ, котрй у старомъ краю рускій народъ привели до уничтоженія якъ до церковного такъ до гражданьского? Попы тай туть такъ говорили: „Кедъ Русина Богъ на медведя давъ, тай медведьомъ най буде. Не учи его нычь, бо кедъ его научишъ чтобы лишь половку знавъ якъ треба, та медведѣ тебе унесуть вонъ изъ села". Казали, что Русинови грѣхъ кедъ знае гражданьское письмо, якъ свѣтъ тече.

Чому теперь нычь намъ попы не кажуть, что чеснй люде недобрѣ тото що, мы нашй церкви записуемо на латиньство, ай такъ радосно, весело переходить безъ жанного думания. Нашй попы пришли до Америкы тысячѣ нашпуровати та до краю, а народъ у латиньство завести за свои тысячѣ.

Повысша дописъ написана угорскимъ Русиномъ. Мы надруковали еѣ задля оригінальности его фільософіи и поглядôвъ та въ тôй надѣѣ, що дехто може вынести зъ неѣ навѣть корысть, значи якъ думае и арґументуе народъ. *Ред.*

НАРОДНЫЙ ФОНДЪ КРѢПШАЕ.

На Народный Фондъ жертвували:

Jersey City, N. J. на крестин. у Петра Ланя, Мих. Келичава и Мих. Бережнякъ зôбрали: Петро Лань, Мих. Келичава, Мих. Бережнякъ, по 50 ц., Петро Демковичь, Грыць Коцуръ, Катер. Коцуръ, Дмитро Ячичакъ, Параска Мацусякъ по 25 ц., Йос. Щурко и А. Целепъ по 15., М. Гренъ М. Коцоловскій, Й. Долошицкій по 10 ц. Ст. Салюкъ $2.00.

Ansonia, Conn. Т. Цѣркотъ на крест. у Ник. Журава зôбравъ вôдъ гостей $2.34.

Trail, B. C. Канада. М. Слобода $1.00

Olyphant, Pa. Н. Кисѣльовскій и Д. Духнякъ зôбрали на хрестинахъ у Ив. Савчака $3.00.

Buffalo, N. Y. На руки о. Василя Грывнака зложили Ив. Черкасъ и Ст. Юрчакъ (cent a punch) по 50 цнт. разомъ $1.00.

На руки Ник. Серединьского секретара Союза мѣсцевого зложили: Ив. Кавалко 50 ц. Ст. Лещишинъ 30 ц. Мих. Гаравусъ, Анна Воробель, Ив. Гнатикъ, Ив. Лайтарь, Андрій Мурайка, Ив. Гаравусъ, Йос. Климъ, Онуфрій Коваль, Стеф. Юрчакъ, Єва Олѣяръ, Мих. Барна, Ив. Черкасъ, Вас. Беднарчикъ, и Петро Коваль по 25 ц. Ник. Лещишинъ, Мих. Мурайка, Петро Сивикъ, Вас. Кучвара, Андр. Струсъ, и Дмит. Стецикъ по 10 ц. Н. Н. 50 ц. разомъ $5.40.

„SVOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
До старого краю на рôкъ	$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року	$1.00
До старого краю на пôвъ року	$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошъ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA"
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей непринимаємо.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Мы вже писали разъ, що „Свѣтъ" дôставъ ся теперь мабуть въ руки божевôльныхъ. Сей здогадъ напіь потверджує також послѣдне число „Свѣта" а особливо надрукованй въ нѣмъ брехливй вѣсти зъ поля вôйны, горе Матери Вікраіны, допись зъ того свѣта и др. Якои вѣры и якихъ переконань не трималисв бы „писаки вôдъ Свѣта". они все повиннй бы заховати певну обективнôсть, певну справедливôсть, коли говорять о людяхъ або идеяхъ собѣ ворожихъ. Тимчасомъ у нихъ сего нема. Они мовь тй хлопцѣ, що першій разъ дôрвались чистого паперу, мажуть на нѣмъ що попало. Плюють на всѣхъ и ганьблять всѣхъ. Ось яка московська наука! Недармо ажь самъ Победоносцевъ позволивъ таку мудру казету выдавати для Русинôвъ американськихъ.

Въ своимъ „Свѣтѣ" высмѣвають царославнй и Украину и Шевченка и бурсу и Еміґраційный дôмъ и Народный дôмъ и Союзъ — словомъ все, що носить имя рускости. Те саме роблять въ своѣй казетѣ москвофулы.

Царославнй и москвофілы взяли собѣ за задачу плювати також на всѣхъ людей, що признають ся до рускости. Щобы осягнути свою цѣль выдумують царославнй и москвофілы всякй нѣсенѣтницѣ, всякй брехнѣ на немилыхъ собѣ людей. Однакъ вся та „чесна" робота сихъ людцѣвъ не повинна нѣкого дивувати. На те мають свинѣ рила, щобы рити.

Ще и небôщикôвъ, що въ гробѣ и тихъ нарушають, піяками, малпами, розбôйниками называють. Се свѣдчить дуже гарно о ихъ высокôй культурности... Зъ такими „людьми" полемізовати шкода часу и паперу.

Недавно бабрали тй господинове про згоду Русинôвъ та всѣхъ Славянъ взагалѣ. Чи тй всѣ пôдлй брехнѣ и плюгавй дотепы, якими они заповняють шпальты въ своихъ казетахъ мають бути пôдставою до згоды на всеславяньскôмъ зъѣздѣ въ Ст. Луісъ, Мо.?

Манїфестъ царя.

Коли російскому цареви Миколаеви II. народивъ ся сынъ, вôнъ выдавъ маніфестъ до народу, котрымъ:

1) Знѣсъ тѣлесну кару селянъ въ якôйнебудь формѣ та тѣлесне каране сухопутного и морского вôйска за першй провины;

2) дарувавъ довгъ, якій були давнѣйшй крѣпаки виннй державѣ за землѣ, котрй дôстали пôдчасъ знесеня панщины та дарувавъ имъ иншй залеглости податковй;

3) установивъ фондъ выносячій суму три міліоны марокъ, зъ котрого мають запомагати тыхъ Фінляндцѣвъ, що не мають землѣ;

4) уласкавивъ тыхъ Фінляндцѣвъ, котрй безъ позволеня выѣхали за границю;

5) дарувавъ грошеву кару тымъ фінляндскимъ громадамъ, котрй 1902 и 1903 року не хотѣли давати рекрута;

6) дарувавъ кары жидôвскимъ громадамъ, якй були наложенй на нихъ за те, що деякй зъ помѣжь нихъ вôдтягались вôдъ служеня при вôйску;

7) приказавъ загально легче карати за всякй менчй проступки;

8) уласкавивъ політичныхъ переступникôвъ зъ выняткомъ тыхъ котрй брали участь въ убийствѣ;

8) призначивъ грошѣ на споможене вдôвъ и сиротъ по убитыхъ жовнѣрахъ;

10) уласкавивъ офіцерôвъ, котрй безъ дозволу поженились:

11) тымъ, що сидять по арештахъ за рôжнй злочины, обнизивъ часъ кары на половину а тымъ, що засудженй на довживотну вязницю зменчивъ кару на 14 лѣтъ.

Выдане сего маніфесту, вважае дехто найважнѣйшою подѣею въ Росіи вôдъ часу знесеня крѣпацтва за Александра II. Чи справдѣ оно такъ, побачимо доперва въ будучности. Самй слова хочь бы и царя, не значать ще нѣчого — побачимо якй дѣла будуть.

На разѣ, завважаемо до сего маніфесту царя слѣдуюче.

Єсли царь схоче и зможе выконати те все, що въ маніфестѣ обѣцяе, то въ Росіи зайдуть деякй змѣны на лѣпше въ порôвнаню зъ тымъ, що было попередно, але до заспокоеня потребъ и жадань російскихъ жителѣвъ буде ще дуже далеко.

Зъ маніфесту не видно, чи бите селянъ и вôйска знесено цѣлковито чи лишь за „першй провины".

Що царь опустивъ довги за податки и землю, се поможе тымъ, котрй були виннй, але впаде тягаромъ на другихъ, бо царь опустивъ се зъ касы державнои а не своеи. Не штука робити дарунки не зô своеи кишенѣ. Такъ само не зъ царскои, але зъ державнои кишенѣ ити буде сихъ 3 міліоны марокъ для безземельныхъ Фінляндцѣвъ.

Не менче цѣкаве въ маніфестѣ е те, що въ нѣмъ говорить ся дуже много за Фінляндцѣвъ и Жидôвъ и для нихъ робить царь рôжнй уступства, дае имъ рôжнй ласки, такъ якъ бы жиды и Фінляндцѣ були найлѣпшими горожанами російскими а про другй народности зовсѣмъ не згадуе. Чому се такъ? — Тому що Фіндлянцѣ и Жиды налили цареви и его урядови немало сала за скôру. Они все кричали и писали противъ Росіи, они убивали царскихъ урядникôвъ и т. д., тому царь давъ имъ полекшѣ, неначе хотѣвъ сказати: „на маете, лишь будьте тихо". А про Русинôвъ, тыхъ покôрныхъ Русинôвъ, котрымъ завязаный ротъ ще вôдъ 1876 року, котрй въ Росіи не мають навить такои волѣ якъ жиды, поляки, татары и другй, котрыхъ сыны на вôйнѣ на далекôмъ Сходѣ кровь свою проливають, не згадавъ царь въ своимъ маніфестѣ анѣ словомъ, не знѣсъ сего варварского та ганьблячого розпорядженя навить въ такъ „радôсный" день для него и цѣлои его имперіи. Але єслибъ бувъ якій Русинъ розторощивъ голову котрому зъ царскихъ посѣпакôвъ якъ се зробили Фінляндцѣ. то певно царь и за Русинôвъ бувъ бы не забувъ...

Дивно и те, що царь ждавъ ажь народженя престолонаслѣдника, щобы кинути „пôдданымъ" тыхъ кôлька окрушинъ волѣ зô свого стола. Чи такъ повиненъ робити чоловѣкъ дѣйсно чесный? Чоловѣкъ, що щиро хоче робити добро, буде его всегда робити, а не очѣкуючи якихсь спеціяльныхъ моментôвъ, бо хочь каже, пословиця лѣпше пôзно якъ нѣколи, то е ще и друга, котра говорить: два разы дае, хто скоро дае.

Пôсля нашои думки, маніфестъ царя мае на цѣли вôдвернути увагу его пôдданыхъ вôдъ тыхъ погромôвъ, якихъ разъ вразъ дôзнае Росія въ борбѣ зъ Япаномъ та вôдвернути сю чорну хмару народного невдоволеня яка йдѳ теперь на царя и его посѣпакôвъ. Словомъ, маніфестъ царя выкликали теперѣшнй обставины въ Росіи, они змусили его до выданя сего маніфесту. И если люде бажаючй добра другимъ, не перестануть и дальше працювати безъ упину, то скоро прийде часъ, що царь буде змушеный выдати маніфестъ, въ котрôмъ будуть не малй уступства и полекшѣ якъ теперь, але въ котрôмъ буде забеспечена повна свобода кождому горожанинови російскои империи.

А мѣжь тымъ не завадить памятати велику правду, яка сповнилась на Фінляндцяхъ и Жидахъ, що „толкущему отверзеть ся".

Русины а Европа.

Найбôльше рѣшаючимъ чинникомъ на кождôмъ поли дѣланя въ нинѣшныхъ часахъ е преса. Єи значѣне обôймае въ першôй мѣрѣ політику. Якъ высказъ загальнои опініи народа або його частини, потрафила преса не то зъєдинити вокругъ себе найважнѣйшй пытаня данои стороны, але розтягнула свôй вплывъ на цѣлый цивілізованый свѣтъ. Преса, се сила. зъ якою мусять числитись всѣ, керманичѣ державы, капиталісты, бюрократія и т. д. Розумѣе ся, що и квестія самостôйности нашого народа, яка вылѣзла вже зъ историчныхъ и граматичныхъ пеленокъ, мусить перейти реторту свѣтовои пресы, щобы доконати акту вступленя нашого народа въ семью цивілізованыхъ народôвъ свѣта и придбати розголосомъ въ тыхъ народахъ своихъ союзникôвъ въ борбѣ зъ ворогами. Що се твердження вôдносить ся до насъ спеціяльно, нехай послужить свѣдоцтво славного норвежського письменника, Бернстерне Бернзона, якій въ письмѣ до редакціи Ruthenishe Revue пише, що російскій міністеръ Плеве, запытаный, чому вôнъ не хоче признати Русинамъ права на свобôдный розвитокъ, вôдповѣвъ, що украинською справою нѣхто въ Европѣ не интересує ся, отже и йому зъ полагодженемъ тои справы не пильно. Значѣне тыхъ слôвъ ясне чейже кождому. Значить, мы доси замало говорили свѣтови про себе.

Яке значѣне мають голосы свѣтовои пресы и роблене рекламы національному дѣлу, сего доказомъ нашй сусѣды и опѣкуны — Поляки. Працюючи по всѣлякихъ заграничныхъ нѣмецкихъ, французькихъ и иньшихъ часописяхъ довели вони до того, що ниньки польська справа занимае умы найвызначнѣйшихъ европейськихъ дѣячѣвъ, а богато зъ нихъ пропаґуе навѣть идею вôдреставрованя Польщи! Власне завдяки розтрублюваню заграничною пресою народового „męczennictwa", завдяки часто немилосерному фалшованю польськои історіи, въ якôй Поляки, выходять героями вольности и піонирами поступу въ схôднôй Европѣ, ниньки справа польська стоить на такихъ крѣпкихъ пôдставахъ, що нѣ выимковй антипольськй розпорядженя въ Прусахъ, нѣ нѣяка примха російського деспота не потрафить ихъ нарушити.

Наколи отже Поляки, значить польськй політичнй баніты и еміґранты, якъ передовсѣмъ новôтнй журналісты робили польськôй справѣ рекляму, то про нашу справу нѣхто майже нѣ словомъ въ европейськой пресѣ не згадувавъ. (Выѣмки: Драгомановъ, Сембратовичь, Франко). Въ уявѣ европейськихъ ученыхъ, територія замешкана Украинцями була разъ Польщею, разъ Росією. Тому-то кождый тямущій Русинъ мусѣвъ зъ вдоволенемъ повитати проектъ выдаваня украинськои часописи на нѣмецькôй мовѣ, яка бы познакомила свѣтъ передъ всього про самъ фактъ истновани нашои націи, и про єи розвитокъ, яка бы занесла передъ цивілізованый свѣтъ гôдный протестъ проти нашихъ гнобителѣвъ и представила въ правдивôмъ свѣтлѣ гидкй брехнѣ нашихъ дволицихъ опѣкунôвъ.

Рôкъ тому назадъ засновано у Вѣдни двотыждневникъ Ruthenische Revue. Змѣстъ першихъ чиселъ сего журнала, принявъ культурный свѣтъ якъ велике вôдкрыте XX. столѣтя, вôдкрыте незвѣсного доси 30-міліонового народа. Всѣлякй ученй, політики и письменники стали пильно слѣдити за нашими справами, а рôзнй нѣмецкй. французькй. анґлійськй, италійськй, испанськй, шведськй, норвежськй часописи надрукували въ послѣднôмъ роцѣ про Русинôвъ бôльше, якъ за цѣле минувше столѣте. Свѣтъ не лише бачить передъ собою новый, незвѣсный йому нарôдъ, не лишь спôвчуе йому, але приписуе йому значѣне и ворожить будучнôсть. И воно на дѣлѣ такъ е. Національне и політичне освѣдомлене масы украинського народа, котрый займае найурожайнѣйшу територію въ цѣлôй російськôй державѣ зъ важнымъ політичнымъ положенемъ, се страшный ударъ для тои державы. Нинѣшна могуча, деспотична Росія, въ якôй живѳ стôльки найрôзнороднѣйшихъ народôвъ и племенъ, якъ въ нѣякôй може иньшôй державѣ, все таки тримае ся головно числомъ самыхъ „рускихъ", якихъ тамъ е 90 міліонôвъ, але до котрыхъ вчисляють тамъ не йно Москалѣвъ, але и Украинцѣвъ и Бѣлорусинôвъ.

Урвати Москалямъ 28 міліонôвъ Русинôвъ и шесть міліонôвъ Бѣлорусôвъ, значить змѣнити внутрѣшный выглядъ російськои державы. Освѣдомити національно и політично Украинцѣвъ, значить пôдорвати ноги московському кольосови. Въ дѣлѣ знищеня самодержавнои Росіи заанґажована вся Европа, бо конець російського деспотизму, се конець абсолютистичныхъ забаганокъ иньшихъ европейськихъ монархôвъ, конець нещасливого §. 14. въ Австріи, конець опоры монархистичныхъ партій у Франціи и т. д. Тому то зъ вдоволенемъ дôзнались европейськй мужѣ політики и науки, що Мала Русь, се не частина Всеи Росіи, лишь силомôць анектована, колись самостôйна краина, яка зовсѣмъ не спôвчуе химерамъ пôвнôчного тирана, лишь бажае свободы, волѣ и національнои самостôйности. А далѣ поспѣшили деякй зъ радою и помочю. Вже самъ фактъ, що заграничпа преса повитала прихильно Украинську квестію мае далекойдуче значѣне черезъ те, що на пресу, якъ высказъ публичнои опініи мусить оглядати ся хочь и сама Росія, котра зъ тои причины буде приневолена трактувати нашу справу серіознѣйше. Значѣне европейськои опініи для Росіи тымъ важнѣйше саме теперь въ круту для неи пору, коли вона мусить оглянути ся на всѣ боки за помочю. Мимоволѣ насуваютъ ся слова неб. Плеве.

Найбôльше подиву збудивъ у Европѣ указъ зъ 1876 року, крôмъ своеи брутальности якъ доказъ, що Росія дѣйсно признае політичне значѣне украинському елементови, коли хапае ся такихъ брутальнихъ средствъ, щобы тому елементови скувати ротъ. Мѣжь иньшими пôднѣсъ сю справу д. Гединъ. посолъ до шведського парляменту, що подавъ також гадку устроеня мѣжнародної анкеты въ справѣ указу зъ 1876 року, що еи теперь оголосила редакція „Ruthenische Revue".

Вже те число голосôвъ, якй доси взяли участь въ тôй анкетѣ е достаточне, щобы доказати, що Европа украинську справу трактуе зовсѣмъ поважно. Знаходимо тутки голосы політикôвъ, послôвъ, міністрôвъ, університетськихъ професорôвъ и письменникôвъ, а по націямъ се: Нѣмцѣ, Англичане, Французы, Шведы, Норвежцѣ, Италійцѣ. Бомба, що розтрѣскала черепъ Плеве, не позволила йому пересвѣдчити ся, що сегодня його высказъ не мае раціи. Такъ, ниньки Европа заинтересувала ся Русинами и Росія мусить свое поступоване зглядомъ насъ змѣнити.

Коли проектъ посла Гедина дуже гарный, то ще важнѣйша рада члена мѣжнародноі конференціи и посла до французького парляменту д. Гиббара, якій уважае за вôдповѣдне поставити справу гнету украинського народа передъ мирову конференцію въ Газѣ. (Гл. „Ruthenische Revue" ч. 4 зъ с. р.) Треба знати, що мирову конференцію скликавъ самъ царь Микола II, якій теперь мусѣвъ бы въ купѣ зъ польською шляхтою засѣсти супроти насъ на лавѣ обжалованыхъ. Посолъ Гиббаръ обѣцявъ на-

вѣтъ самъ внести якъ речникъ Украины меморіялъ передъ сю конференцію, якій, розумѣеть ся, мусѣли бы выробити самі Русины. Вôдъ тои хвилѣ минуло чотыри мѣсяцѣ, а зъ нашихъ политиковъ нѣхто и словомъ въ тôй справѣ не обозвавъ ся. Рутенцѣ выгôдный народъ. Боятъ ся выткнути носа поза межѣ Галичины, бо анужь треба бы комусь поѣхати до Парижа, або до Гаґи?.. До Америки инакше. Сюды утоптали дорогу мужики... Тымчасомъ наслѣдки сповнення тои пропозиціи моглибы бути необчисленого для насъ значѣня. Протестъ звернувъ бы ся въ першôй мѣрѣ проти указу зъ 76 року, якимъ, якъ звѣсно, заборонено по украиньски вчити и писати. Коли царь Микола не схоче наразити себе самого и тоту конференцію, яку вôнъ самъ заинціоновавъ, а котра мае рѣшати не йно мѣждержавни, але й мѣжнародні спори, — такъ наслѣдкомъ згаданого протеста мусить бути знесене сего указу. Які кольосальні користи принеслобы се для насъ, про се чейже кождый знае. Поглянѣмо на Поляковъ. Вже на першôмъ засѣданю мировои конференціи явивъ ся польскій шляхтичъ Левановскій, що забравъ голосъ въ справѣ Польщи, выводячи кривды Поляковъ и малюючи значѣне Польщи и еи вôдреставроване для европейского мира. Зъ Русиновъ забрали були голосъ въ справѣ гаґскои конференціи, о скôлько знаю, лишь вѣденьскій студенты-Сѣчовики, що були выдали вôдозву, щобы внести передъ мирову конференцію вôдповѣдный меморіялъ и протестъ. Розумѣеть ся ихъ голосъ пропавъ безслѣдно. Та се не диво. Колижь теперь чоловѣкъ чужій, безсторонный, а надто самъ членъ конференціи пôдае тую гадку и ставляе себе на услуги, и его голосъ пропадае безслѣдно, такъ се — соромъ!

Вѣдень, 13 VIII, 1904. *В-р К-р.*

Що чувати въ свѣтѣ.

КОНҐРЕСЪ російськихъ терористôвъ въ Женевѣ въ Швайцаріи. Зъ концемъ липня вôдбувъ ся въ Швайцаріи великій конґресъ російськихъ терористôвъ. Дня 23. липня завважала женевська поліція, що якійсь чужинецъ за чимсь крутить ся и чогось шукае, и звернула на него свою увагу, бо вôнъ не заѣхавъ до готелю. Слѣдуючого дня удавъ ся сей чужинець до шефа поліціи тамошнои зъ скаргою, що женевська поліція безъ устанку його переслѣдуе и представивъ ся, що вôнъ е російськимъ таинымъ аґентомъ поліційнымъ а приѣхавъ до Женевы, щобы тутъ выслѣдити конґресъ російськихъ нігілістôвъ, котрый мае въ Женевѣ вôдбути ся. Той конґресъ однакъ не вôдбувъ ся въ Женевѣ, але въ околици Женевы въ сабавдскôмъ селѣ Шенсъ. Въ тôмъ селѣ находить ся вілля одного російського нігіліста. Женевська поліція дала російському аґентови до пôзнаня, що вôнъ немае тутъ нѣчого до дѣла, и що женевська поліція безъ втручуваня ся другихъ знае свои обовязки. Вôдъ тои хвилѣ щезъ десь російскій шпеґунъ. Вôдтакъ потайно выслѣджено, що справдѣ въ селѣ Шенсъ вôдъ 24-29 липня тревавъ конґресъ при участи 50 60 російськихъ терористôвъ. Найбôльше учасникôвъ було зъ Парижа, многі були зъ Нѣмеччины и Росіи. Нарады тревали пять днѣвъ и пять ночей. Конґресъ нагло перервано на звѣстку про убите Плевого. Мѣжъ иньшимъ ухвалено ширити по Росіи рôжні революційні вôдозвы.

ПО ХРЕСТИНАХЪ престолонаслѣдника ожидають въ Росіи именованя наслѣдника замордованого міністра справъ внутрѣшныхъ Плевого. Справа та, хто буде міністромъ и чи наступить яка змѣна въ системѣ правлѣня, занимае всѣ круги російскои суспôльности далеко бôльше, чимъ вôйна на далекôмъ Сходѣ, або внутрѣшній неголованя. Всюды говорять, що наневно порѣшена вже справа въ користь дотеперѣшнього міністра справедливости Муравева, а загально пануе пересвѣдчене, що нѣяка не наступить змѣна системы правлѣня, хиба що змѣнить ся лишь кровавый способъ выконуваня, якимъ послугувавъ ся небôщикъ Плеве. Коли Микола II наслѣдивъ царській престолъ, выразивъ ся заразъ въ початкахъ свого правлѣня, що основный устрôй державы не смѣе бути нарушеный, однакъ зарядъ державы у всѣхъ напрямахъ мае бути полѣпшеный. Але якъ видно доси, лишило ся се бажане лишь въ словахъ, а на дѣлѣ зарядъ державы еще погôршивъ ся. Коли 26. лютого 1903 року выдавъ царь маніфестъ до народа, выдавало ся, що російське правительство опамятало ся и въ слѣдъ за тымъ маніфестомъ пôдутъ другі новî постановы. Але се не наступило. Російська преса пôдъ напоромъ правительства розкричала по цѣлôй державѣ, що маніфестъ сей рôвнае ся майже наданю свободы народови. Въ дѣйсности однакъ маніфестъ сей не выкликавъ наименьшого враженя, и по кôлькохъ тыжняхъ нѣхто и не згоноривъ про него. На пытане, якимъ напрямомъ пôде наслѣдникъ Плевого, можна зъ всякою певностію вôдповѣсти: такимъ самымъ, що его замордованый попередникъ. Коли Плеве объявъ урядъ міністра, сказавъ до своихъ пôдвластныхъ урядникôвъ: „Наше положене вымагае дѣлъ, а не словъ“. И его дѣла були выключно насильствомъ, и чижь могуть бути иньшими дѣла нового міністра, коли царь Микола II не мае власнои волѣ, але находить ся въ рукахъ людей, котрі всѣма силами и способами боронять старого порядку? Але чи зможе царь оперти ся волѣ народа и знищити его свободолюбні стремлѣня, на се годѣ вôдповѣсти. Мы можемо лишь те сказати: чимъ бôльше царь и его правительство буде противити ся стремлѣнямъ народныхъ массъ, тымъ страшнѣйша буде месть народа, тымъ бôльше крови буде коштувати выборене его свободы, а вôдвѣчальность за се передъ свѣтомъ паде на совѣсть его катôвъ.

ПОРТЪ АРТУРА.

Увага не тôлько Росіи и Японіи, але увага цѣлого свѣта спочивае теперь на одномъ Портѣ Артура. Теперь вже меншои ваги суть операціи военні на пôвночи, бо розходить ся головно о те, чи Портъ Артуръ упаде, чи нѣ. Справдѣ мѣсто е сильно пôсле найлѣпшихъ плянôвъ укрѣплене, але хочь вôйсько не тратить вôдваги, а амуниція и живности еще не бракуе, то чи однакъ се довго такъ потревати може? Японцямъ прибувають свѣжі силы, новi арматы, они могутъ довшій часъ посидѣти собѣ пôдъ Портомъ Артура, але чи можуть вытримати Росіяне, котрымъ не ѣдуть нѣякі свѣжі силы на помôчь, котрымъ не доходить нѣ свѣжа живнôсть, нѣ амуниція, а наближае ся вже хвиля що и найменша звѣстка не достане ся до нихъ и будуть вôдтятѣ вôдъ цѣлого свѣта. Чи выдержить вôйсько російське ту страшну облогу? Здаеть ся неможливе. Японцѣ постановили довести залогу Порту Артура до цѣлковитого вычерпаня силъ черезъ безустанне атакованє. Рôжні ходять вѣсти що до Порту Артура, одні кажуть, що Портъ Артура, се твердиня не до здобутя, другі ожидають звѣстки про заняте Порту Артура. Правдоподôбнѣйшою е звѣстка, що Портъ Артура упаде, але певно коштомъ якъ найбôльшихъ жертвъ зо стороны Японцѣвъ. Те що фльота Портъ Артурська хотѣла опустити пристань, е доказомъ, що крѣпость хитае ся, и коли вже Портъ Артура попаде въ руки Японцѣвъ, нехай бодай фльота уйде цѣла. Такъ само доказомъ близькою упадку Порту Артура е и те, що Японцѣ высилали посольство зъ завезванемъ до здачѣ.

Найблизшій дни розяснять певно цѣлу попутану ситуацію на далекôмъ Сходѣ.

Война на далекомъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Токіо 21. серпня. Два японскій менші кружляки побили російській кружлякъ Новикъ, котрый передерся зъ Порту Артура и вôдлучивъ ся вôдъ російскои фльоты, и загнали його ажь пôдъ берегъ Сахалина. Новикъ е такъ сильно ушкодженый, що бувбы певно затопивъ ся, если бы его не вытягнули на берегъ.

Вашінґтонъ 21. Прибула тутъ депеша зъ Токіо, що Новикъ зôставъ затопленый коло Сахалину, недалеко пристани Корсаковска, черезъ японьску фльоту.

Петербургъ 21. Ґен. Стессель командантъ Порту Артура телеграфуе до царя, що два дни атаковали Японцѣ російській позиціи недалеко Уильовайськихъ гôръ, зôстали однакъ зъ великими стратами вôдперті. Доносить дальше въ телеґрамѣ, що до російского табору прийшовъ японьскій майоръ Ямакока зъ листомъ вôдъ адмір. Тоґо и генер. Ноґі, въ котрôмъ домагають ся они здачѣ мѣста. Розумѣе ся, що жадане се зôстало вôдкинене.

Мукденъ 21. Загальне е тутъ таке пересвѣдчене, що Японцѣ не задумують нападати впростъ на Ліао-Янґъ, де находить ся головна російська армія зъ Куропаткиномъ. Зъ обороныхъ японьского вôйська можна вносити, що плянômъ ихъ е ударити на Росіянъ коло Мукдена. Дощѣ не попсували желѣзницъ, але знищили много мостôвъ.

Чіфу 22. Пôдъ Портомъ Артура ведуть ся страшні и кровавï битвы. Побѣда еще не певна. Зô всѣхъ усюдôвъ доносять, що коло Порту Артура чути дуже сильну стрѣлянину. Японцямъ прибуло въ помôчь 30.000 вôйська зъ пôвночи. Пôсле донесеня Китайцѣвъ, здобули Японцѣ дуже важный фортъ коло Порту Артура.

Петербургъ 22. Урядова депеша адм. кн. Ухтомского доносить, що въ битвѣ морськôй 10. серпня, коли то фльота портартурська хотѣла получити ся зъ владивостоцькою, згинуло лишь двохъ офіцирôвъ вôдъ маринарки, а въ людяхъ страты дуже малі; за те въ корабляхъ страты ихъ надъ сподѣване великі. О тыхъ стратахъ замовчуе на разѣ адм. Ухтомскій, побоюючись, щобы депеша ся не попалась въ руки Японцѣвъ. Ходять чутка, що адм. Ухтомскій дôставъ розказъ, за всяку цѣну, на случай заняти Порту Артура, передерти ся черезъ фльоту японську, а коли бы се було неможливе, то мае знищити всѣ корабля, то зъ нащадкомъ, абы лишь не попали ся въ руки Японцѣвъ.

Ліао-Янґъ 22. Вôйська японські концентрують ся въ повагнôй силѣ на полудневôмъ фронтѣ російскои арміи. День и нôчь зводять передні стороны обохъ армій поменші битвы. Китайцѣ доносять, що 30.000 японського вôйська и 200 пушокъ выладовано въ Инковѣ, котрі маширують въ части до Ню-Чванґу а въ части до Гайченґъ.

Лондонъ 23. Пôсле телеґрамъ які ту прибули, заняли Японцѣ дуже важный фортъ „Стульфортъ“, котрый вôдъ самои крѣпости е вôддаленый на 1½ милѣ.

Ліао-Янґъ 23. Пôсле найновѣйшихъ вѣдомостей въ Порту Артура, завзятый атакъ Японцѣвъ, що тревавъ черезъ 19 и 20 серпня, зôставъ зъ великими стратами вôдпертый. Поважнѣйшихъ битвъ не було въ околици Ліао-Янґу. Тутъ пануе вôдъ двохъ днѣвъ гарна погода, пора дощева вже устала.

Берлинъ 23. Плянъ Японцѣвъ, щобы ударити на Ліао-Янґъ зôставъ перешкодженый черезъ завзятый опôръ, якій ставляе Портъ Артура. Армія ґен. Куроского цофнула ся до полудневого побережа рѣки Таітцъ. Ходить поголоска, що мікадо вôдкликавъ ґен. Ноґі зъ пôдъ Порту Артура, а на його мѣсце именувавъ пôльного маршалка Маркіза Ямаґата.

Ліао-Янґъ 23. Сподѣють ся кождои хвилѣ, що мѣсто се достане ся въ руки Японцѣвъ, впрочѣмъ ситуація не змѣнена.

Токіо 24. Адміралъ Катаока доносить, що японьскій кружляки „Нішінъ“ и „Касуґа“ во второкъ обстрѣлювали російській форты, приближивши ся до самого берега. Того самого дня зъ другого боку російській корабель военный „Севастополь“ острѣлювавъ японьскій позиціи. Огонь тревавъ кôлька годинъ, коли нагло „Севастополь“ натрафивъ на пôдводну міну, и прийшло до експльозія, въ котрôй зôставъ дуже ушкодженый. Цѣлый корабель похиливъ ся въ одень бôкъ, и нездôбный вже до битвы. Затягнено його до самого Порту Артура.

Петербургъ 24. Ґен. Куропаткинъ дôставъ свѣжі пôдмоги въ силѣ 35.000 вôйська. Позаякъ дощѣ въ Манджуріи вже устали, можна сподѣвати ся новыхъ операцій военныхъ. Доси не дôйшла тутъ нѣяка вѣдомость про сильне ушкодженє „Севастополя“.

Парижъ 24. Японській делеґатъ на конґресъ соціялістôвъ, въ Амстердамѣ, заявивъ, що японській соціялісты всѣма силами стремлять до покôнченя російсько-японьскои вôйны и що въ короткôмъ часѣ пошлють свого делеґата до Сполученыхъ Державъ, зъ вôдкликомъ до президента Рузвельта и американського народу, щобы Сполучені Державы поробили вступні кроки, въ цѣли погодженя обохъ воюючихъ народôвъ.

Берлинъ 24. Цѣлі товпы російськихъ дезертирôвъ вôйськовыхъ перекрадають ся черезъ російсько-нѣмецьку границю, и утѣкають до Сп. Державъ. Нѣмецька поліція не може дати собѣ зъ ними рады, и котрі зъ нихъ не мають потрѣбныхъ грошей на оплачене подорожи, тыхъ вôддають російськимъ властямъ.

Чіфу 25. Лишь три форты Порту Артура находять ся въ рукахъ Росіянъ. Найтяжшу борбу звели Японцѣ коло пятого форту, котрый два разы заняли Японцѣ и два разы вôдобрали Росіяне, остаточно по великихъ стратахъ опинивъ ся въ рукахъ Японцѣвъ. Деякі не зовсѣмъ певні вѣсти доносять, що мѣсто Портъ Артура въ огню. Японцѣ мають що пôдъ Портомъ Артура 300 пушокъ тяжкого калібру.

Токіо 25. Пять пароходôвъ и три торпедовцѣ выплынули зъ Порту Артура, щобы очистити пристань вôдъ плаваючихъ мінъ. Пôдчасъ тои роботы, натрафивъ оденъ торпедовець о двохъ коминахъ на пôдводну міну и вылетѣвъ у воздухъ. Въ пару хвиль пôзнѣйше натрафивъ другій торпедовець о чотырохъ коминахъ на пôдводну міну и експльодувавъ. Той торпедовець окружила сейчасъ російська фльота и затягнула до порту. Всѣмъ тымъ експльозіямъ приглядали ся зъ далека японьскі кораблѣ.

Чіфу 25. Пôсле вѣдомостей які тутъ доходять зъ російськихъ жерелъ, понесли Японцѣ при атакахъ Портъ Артура 21 и 22 серпня, дуже значні втраты. Пôдчасъ атаку на фортъ № 1. мали стратити 10.000 жовнярôвъ, а пôдчасъ атаку на фортъ Еґшеганъ стратили 3.000 люда. Портъ Дальный е переповненый ранеными.

Петербургъ 25. Ґен. Сахаровъ, командантъ схôдноп армін телеграфуе, що зливні дощѣ вже устали, а настала гарна погода, однакъ дороги еще не до уживаня. Внаслѣдокъ великои спеки яка пануе въ полудне, кинулась мѣжъ вôйсько дезентерія.

Петербургъ 26. Ґен. Куропаткинъ телеґрафуе, що зô всѣхъ сторôнъ зводять вôйська російськî поменші борбы зъ японьскою передною сторожею. Въ тыхъ борбахъ ставляють Росіяне знаменитый опôръ и безъ великихъ стратъ цофають ся передъ бôльшою силою Японцѣвъ. Вôйська японьскі розложені въ полудневôй и всхôдній сторонѣ вôдъ Ліао-Янґу. Менші битвы тревають безъ устанку вôдъ середы.

Канцертунъ недалеко Ліао Янґу 26. Дня 24 серпня заатакували Японцѣ въ цѣлôй лѣніи вôйська російськои зъ всходу. Всѣ сподѣвали ся, що прийде до рѣшаючои битвы, однакъ обмежило ся на се, що по найбôльшôй части японьскі вôйська зôстали вôдперті. Битву перервавъ дощъ.

Фузанъ 26. Ожидають тутъ въ найблизшихъ днѣхъ великои битвы пôдъ Ліао-Янґъ. Позиціи Росіянъ суть сильно укрѣплені. Вôйська японьскі находять ся въ близькôмъ добрôмъ станѣ.

Петербургъ 26. Царь удае ся надъ Дєнъ, щобы тамъ попращати ся зъ вôйськомъ, котре иде на поле вôйны.

НОВЕ БРАТСТВО.

Дня 3-го Вересня с. р. вôдбуде ся мітинґъ ново основуючого ся братства св. Йоана Крестителя въ Yonkers, N. Y. Просимо всѣхъ Русинôвъ, котрі еще до жадного братства не належать прийти на мітинґъ, якій буде вôдбувати ся въ гали п. Михаила Нехая, улиця Washington, число 42.

За урядъ братства:
В. Грубякъ, предсѣдатель,
Д. Мадарашъ, заступникъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный председатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ { АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-председатель.........С. Митренко OLYPHANT. PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Раднй:

А. Валевскій..................St. Louis, Mo.
А. Семаницкій......................Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..........................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока........................Plymouth, Pa.
Иванъ Париликъ..........New York City.

Ихъ заступники:

Ив Сенько.............................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..................Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій.................Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій..................Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.............McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь......................Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць

Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другй запомоги въ разѣ инъшихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашй дѣти за таншй грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ дôстанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачй до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое ймя, тôлько тй мони ордеры и чеки выписанй на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены приступаючй до „Союза“ а маючй высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

Ч. 395. **КВІТЪ** $15.00

на пятнайцять доляровъ, котрй пôдписаный отримавъ яко посмертну запомогу по доньцѣ Аннѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Northampton, Pa. Aug. 20, 1904.

Михайло Осифчакъ.
Свѣдки { Гавр. Опущакъ, Йосифъ Герепда.

Ч. 396. **КВІТЪ** $350.00

на триста пятьдесять доляровъ, котрй п. Иванъ Федакъ отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Марии зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Jersey City, N. J. ...... 1904.

Иванъ Федакъ.
Свѣдки { Едвардъ Шумскій, Иванъ Ґайдошь.

ПОДЯКА.

Я ниже пôдписаный складаю Урядови Р. Н. Союза въ Америцѣ сердечну подяку за такъ скоре выплачене грошей по моей доньцѣ Аннѣ, и звертаю увагу нашихъ рускихъ родичѣвъ, котрй мають дѣти, щобы якъ найскорше дали ихъ вписати до нашого Р. Н. Союза, бо якъ звѣсно въ Америцѣ малй дѣти скоро хорують и умирають. Союзъ одинока асекурація про нашъ рускій народъ.

Михайло Осифчакъ.
Свѣдки { Гавр. Онущакъ, Йосифъ Геренда.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбуває свои мітинґи все въ недѣлю по першôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирає членъ 5 доляровъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и иншй запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, предс.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касіеръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая, Вôддѣлъ 104 Р. Н. Союза въ Perth Amboy, N. J. буде мати мітинґъ тримѣсячный 4-го Вересня въ Ґурбовôй гали. Всѣхъ братôвъ взываю, щобы ся явили на той мітинґъ бо маємо до полагодженя дуже пекучй справы. Котрый ся не явить заплатить 50 центôвъ кары а урядники $1.00. Такожь взываю тихъ, що мають залеглости, щобы вырôвнали свôй свôй довгъ.

Микола Ваверчакъ, предс.,
К. Шкуратъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. О. Николая вôддѣлъ 78 въ Майнерсвилъ, Па взываe своихъ членôвъ, щобы всѣ явились на мітинґъ дня 18 Септембра о 1-ôй годинѣ пополудни. Хто не явить ся заплатить $1.50 кары.

Васко Крамарь, предсѣдатель,
Грицъ Беньо, секретарь.

ВАЖНЕ!

Братство св. Космы и Даміяна въ Ansonia, Conn. дає своимъ членамъ $5.00 запомоги тыжневои въ разѣ слабости (зъ часомъ и бôльше) а $50.00 въ разѣ смерти. Членомъ може стати кождый Русинъ або Русинка до 50 р. житя. До 10-го Септембра с. р. приймає ся безъ вступного. Голоситись треба до К. Горбаля, 8 May St., Ansonia, Conn.

Комітетъ.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила, вôддѣлъ Союза 85, въ Гейзлтонъ, Па. утримовало мітинґъ дня 14-го Августа, на котрôмъ були выбранй слѣдуючй урядники: Михаилъ Мардинякъ, предсѣдатель; Юліянъ Перѣхъ, пôдпредсѣдатель; Федоръ Поливка, секретарь; Юліянъ Кидѣдъ, записникъ; Андрей Пелехачь, касіеръ; Василь Далипякъ и Андрей Процко, дозорцѣ касы; Андрей Касичь, дверникъ; дозорцѣ хорыхъ: Гиляръ Гопей въ Гейзлтонъ, Михаилъ Василь въ Гарвудъ, Микола Костюкъ въ Латимеръ; головный дозорця на всѣ плейзы: Семанъ Гащишь. Мітинґъ вôдбувъ ся въ найлѣпшôмъ порядку и бувъ закôнченый молитвою Отче нашъ и Богородице Дѣво и такъ всѣ члены розôйшли ся до дому.

М. Мардинякъ, предсѣдат.,
Ф. Поливка, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Даємо до вѣдомости Русинамъ въ околици McAdoo, Pa., що братство Покрова Пр Богород. въ Македу, Па, вôддѣлъ Союза 7, буде принимати новыхъ членôвъ за знижене вступне въ мѣсяцю Септембру и Октобру; пôсля новыхъ статутôвъ до Р. Н. Союза, а до братства задармо безъ жадного вступного.

Иванъ Посыпанко, предсѣд.,
Дмитро Капѣтула, секрет.

БРАТСТВО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦѢ ВЪ ОЛИФАНТЪ, ПА.

устроює величавый БАЛЬ на Labor Day, 5-го Септембра, въ галѣ С. Митренка, River Str.!

Буде ся приймати новыхъ членôвъ за зниженымъ вступнымъ $1.75.

Вступъ на Баль вôльный!

Просимо усѣхъ Русинôвъ до участи! КОМІТЕТЪ БАЛЕВЫЙ.

Забавный дуже Баль

устроюваный Рускимъ Братствомъ Св. О. Николая Питсбурґъ, Па., въ понедѣлокъ дня 5. Септембра (Labor Day) вôдбуде ся въ Odd Fellow's гали на розѣ 18 и Сара улиць. Тамъ, де завсе.

Запрашаемо всѣхъ Русинôвъ зъ Питсбурґа и околицѣ.

Урядъ братскій:
Теодоръ Гутъ, предсѣд.,
Антоній Каня, касіеръ,
Лешко Журавъ, секр.

Баль! Баль!

Братство Святого Петра и Павла въ Джесепъ, Па.

буде отримовати БАЛЬ въ гали Ивана Дзіяка въ Суботу дня 3-го Септембра, 1904, на дохôдъ братскій. Запрашаємо всѣхъ Братôвъ и Сестры мѣсцевыхъ и зъ околицѣ.

До братства на балю будемо принимати безъ вступного.

Цѣна тикету 25 цт., Сестры дармо. Початокъ о 9 годинѣ рано. Буде грати руска музыка дуже файно и буде дуже смачна закуска.

Урядъ Братскій:
Демко Хованець, предсѣд.,
Иванъ Ґроць, секретарь,
Йосифъ Савка, касіеръ.

ЗАПРОШЕНЄ
на посвячене иконостаса.

Отсимъ маемо честь запросити нашихъ братôвъ Русинôвъ на посвячене нашого иконостасу, котре вôдбуде ся на Labor Day, дня 5-го Вересня.

По обѣдѣ тогожь дня буде вôдбуватись пікнікъ въ парку »Hillside Park«.

Маемо повну надѣю, що особливо дооколичнй люде прибудуть до насъ на той день.

Комітетъ церкви св. Арх. Михаила
Yonkers, N. Y.

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВА“ просить усѣхъ Русинôвъ написати допись пôдъ заголовкомъ: Якъ нашй люде святкують недѣлю?

Трехъ дописувателѣвъ, котрй опишуть найкрасше, достануть красну надгороду, кождый пôсля вартости дописи. Дописи належить посылати на адресу: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.

— ПООДИНОКЙ числа Свободы можна дôстати у А. Васермана, 29 Clinton St. New York.

ДАЛЬШІЙ ЖЕРТВЫ

на руску церковь въ Ст. Луісъ, Мо. зложили слѣдуючй:

Зъ Desloge, Mo.:

Вас. Пюра	1.00
Мих. Осухъ	2.00
Пав. Муха	1.00
Данько Догода	2.00
Юрко Саґанъ	1.00
Дмит. Галечко	50
Вас. Цьомка	50
Макс. Оршакъ	1.00
Теод. Ревакъ	1.25
Иванъ Лазоръ	1.00
Юрій Балшай	25
Иванъ Иванко	50
Яковъ Балѣґроцкій	50
Йосифъ Вишньовскій	1.00
Иванъ Кушнѣръ	50
Алексей Балѣґроцкій	1.00
Дим. Чернѣцкій	1.00
Стеф. Гирчакъ	1.00
Вас. Нѣмко	1.00
Микол. Марцинишинъ	50
Андр. Комаръ	25
Грицъ Комаръ	25
Иванъ Фѣдикъ	25
Андр. Шуцкій	25
Мих. Комаръ	25
Тимко Федина	25
Никол. Звѣръ	50
Стеф. Скородиньскій	50
Панько Савина	1.00
Мих. Павелко	1.00
Иванъ Сосякъ	1.00
Вас. Пикира	25

(Дальше буде)

Якъ на свѣтѣ жити.

Хтобъ не схотѣвъ щасно жити
Легко працювати,
И въ почести и въ достатки
При тôмъ упливати?

Но хто хоче хочь частину
Добра-долѣ мати,
Тому вчонымъ треба бути,
Гарно ґаздувати.

Чижь то тяжко письмо знати
Тай єго й учити?
Лиш пильности та охоты
Треба приложити.

За молоду треба дбати
Щобы гараздъ мати,
Треба краснй изъ »Просвѣты«
Книжочки читати.

Тому на трудъ не зважаймо
Трудѣмъ ся що силы,
А якъ всѣ вразъ просвѣтимось,
То будемъ щасливй.

Кому тяжко, кому легко,
Няй ся не питаe,
Нехай въ наше товариство
Въ просвѣту вступаe.

Щобъ мôгъ всюда добрымъ бути
И другихъ навчати,
Вмѣвъ розумно зъ людьми жити,
Добре ґаздувати.

А отъ жидикъ анѣ хаты
Нѣ ґрунту не мае,
А бельфера для бахурôвъ
Завсѣгды наймае.

Намъ просвѣта допоможе,
Читальню заложимъ,
Якъ скрѣпимо нашй силы
Ще й касу заложимъ.

И не будемъ въ жида брати,
Проценты платити,
Тôлько власне свое добро
Щоразъ пôдносити.

Не лякаймось усѣхъ трудôвъ,
Жадной перешкоды,
Научѣмъ ся, просвѣтѣмъ ся
Няй щасте приходить.

А якъ всьо зло переможемъ
И гараздъ прибуде,
Изъ Канады рай мы зробимъ,
Здивуютъ ся люде.

Бо нашъ рускій народъ чесный,
Добрый розумъ мае,
Все що добре запровадить,
А зло понехае.

Г. Шевчишинъ,
Винипеґъ, Канада.

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ“.

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.

1	Ч.	Андрей Стратилатъ
2	П.	Самуилъ
3	С.	Таддей ап
4	Н.	Агатопикъ
5	П.	Лупъ (Отд Усп.)
6	В	Євтихъ
7	С.	Вартоломей и Титъ

НОВИНКИ.

— ПЕРШІЙ пожарный „Сокіл“ на Лемкôвщинѣ! Дня 7. серпня вôдбувъ ся курсъ пожарный въ селѣ Одреховôй, сянôцкого повѣта. переведеный дг. Ґереновичомъ делеґатомъ львôвского »Сокола«. Мимо того, що се часъ весѣль, зôйшло ся народу досить и зъ заинтересованемъ слухали науки. Дальше пояснивъ дг. делеґатъ теоретично функціи по одинокихъ вôддѣлôвъ и ихъ подѣлъ. Потôмъ переведено вправы зъ сикавкою, ланцомъ воднымъ и т. д. Громадяне зъ жаромъ горнуть ся до новои орґанізаціи. — Село Одрехова се взôрцеве село на цѣлôй Лемкôвщинѣ. Мае читальню »Просьвіти«, шпихлѣрь, 2 крамницѣ читальнянй, касу громадску и Райфайзена. Се робота о. Ант. Лаврôвского, мѣсцевого пароха, котрый не щадить труду, щобы пôднести народъ зъ его занепаду. Усѣ села повиннй брати собѣ на примѣръ Одрехову и вступати у еѣ слѣды.

— ВЪ селѣ Перлакѣ на Угорщинѣ бувъ торгъ, на котрôмъ одна жѣнка продала корову за 240 коронъ. Грошѣ звязала въ платокъ, а для дѣтей купила три воздушнй бальоны и привязала ихъ до платка зъ грôшми. Нагло бальоны выхопились жѣнцѣ зъ рукъ и пôднесли ся въ воздухъ. Даремно жѣнка пôдскаковала за ними, даремно кидали за ними палицями, прийшли и жандармы и пробовали стрѣляти до нихъ, но все те не помогло; бальоны весело пôднимали ся все высше и высше въ воздусѣ, поки наконець зовсѣмъ не стратили ся зъ овиду, понѣсши зъ собою и грошѣ за корову.

— ПÔДЧАСЪ перебудованя кухнѣ на цѣсарскôмъ дворѣ въ Вѣдни, найдено много камѣнныхъ нагробникôвъ зъ еврейськими надписами, вмурованыхъ въ стѣну. Надписы суть въ бôльшôй части нечиткй, але можна сподѣватись, що походять зъ дуже давныхъ часôвъ. Зъ вôдки они тамъ взялись, годѣ догадатись. Нагробники тй вôддано до цѣсарського музея.

— ВЪ полудневôмъ Шлезку лютувала въ тыхъ дняхъ страшна буря зъ градомъ и громами. Кôльканайцять осôбъ и звѣрять згинуло вôдъ грому, много зôстало покалѣченыхъ величезнымъ градомъ, дахи зъ домôвъ позривавъ выхоръ, збôжа на поли понищенй. Такои лютои бурѣ нѣхто еще не памятае.

— РОСІЙСЬКА пограничная сторожа е теперь дуже занята, бо черезъ границю утѣкають многй дезертири, котрй не хотять йти на вôйну. Погранична сторожа ихъ слѣдить и выловлюе. Тыми днями кôлькохъ дезертировъ непостережено перейшли границю на нѣмецьку сторону и тамъ шукали захисту передъ вôйскомъ. За ними надбѣгъ російській обездчикъ, и перейшовши проти закона границю, зачавъ до нихъ стрѣляти. Одного забивъ, кôлькохъ покалѣчивъ.

— НА островѣ Самосъ, що лежить въ грецкôмъ архіпеляґу, давъ ся чути сильный землетрусъ, въ наслѣдокъ чого много будовель завалило ся и много людей найшло смерть.

— ДВОХЪ италійськихъ хлопцѣвъ въ Ню Йорку, занятыхъ въ тôмъ самôмъ кравецькôмъ маґазинѣ, посперечало ся, и оденъ другого вызвавъ на двобôй на револьвери. Покупсвали собѣ револьвери, прибрали секундантôвъ и пôшли на затишну улицю шукати оружного задосить учиненя. Упало девять стрѣлôвъ, але борцѣ выйшли здорово. Приповѣдка наша каже: Де двохъ ся бе, тамъ третый користае, такъ стало ся и тутъ. Коли загорѣльцѣ стрѣляли до себе, переходивъ тамтуда малый хлопчикъ и зôставъ поцѣленый револьверовою кулькую, котра понисше серця перейшла тѣло на скрôзъ. Хлопчикъ мавъ ще на стôлько силы, що зайшовъ до дому. Лѣкарѣ мають надѣю удержати його при житю. Обохъ загорѣлыхъ стрѣльцѣвъ вразъ зъ ихъ секундантами приарештувала поліція.

— ВЪ Бруклинѣ одному маючому Италійцеви выкрали невыслѣженй злочинцѣ сынка и жадають вôдъ батька выкупу дитины, бо инакше замордують його. Батько давъ знати поліціи, и заявивъ що дасть $10.000 нагороды тому, хто знайде його дитину. Поліція безъ впину слѣдить за злочинцями. Батько все еще одержуе вôдъ незнаныхъ людей листы зъ погрозою кровавои пôмсти, если не зложить жаданои сумы грошей за выкупъ сына, а такожь присягають страшну пôмсту за доносене тои справы поліціи. Подôбнй листы зъ погрозами одержують и другй богатшй Италійцѣ, тому стережать ся передъ замахомъ и не пускають дѣтей на улицѣ, боячись щобы не попали въ руки звѣрѣвъ людей.

— МОЛОДЕ супружество, котре передъ трома мѣсяцями звѣнчавши ся въ Росіи, приѣхало до Ню-Йорку, удусило ся ґазомъ. Самоубѣйства нѣхто не припускае, бо молодй жили зъ собою въ великôй згодѣ. Правдоподôбно не знали обходити ся зъ ґазомъ и кладучи ся спати не скрутили ґазовои лямпки але здмухнули свѣтло.

— ВЪ Devinton, Alta зломивъ ногу и дуже покалѣчивъ собѣ лице въ роботѣ на секціи Василь Мацко. Вôнъ ѣхавъ на гендкарѣ, басъ кричавъ. щобы хутко ѣхати, Василь потиснувъ зо всеи силы, вломила ся ручка и вôнъ такъ покалѣчивъ ся. Теперь е въ шпитали въ McLeod.

Перша Руска Книгарня

въ Америцѣ

зôстала отворена дня 1-ого Сентембра 1904 року

въ Скрентонъ, Па.

Руска Книгарня буде продавати всякй рускй книжки такъ американьскй якъ и краевй

а именно:

молитвенники, пѣснословцѣ, зборники, псалтырѣ, житя святыхъ, бѣбліи, катехизмы, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, повѣстки, казки, спѣванники, штуки театральнй

и другй поучаючй и забавнй книжки.

Такожь

черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскй и краевй часописи и выдавництва.

Ось тутъ подаемо списъ книжокъ, якй вже теперь можете у насъ дôстати:

Абу Касимовй Капцѣ. Дуже цѣкава и прегарна казка, якъ оденъ скупый чоловѣкъ не мôгъ позбути ся своихъ капцѣвъ. Цѣна.....30 цнт.

Американьскій Шляхтичь. Образъ зъ житя рускихъ робôтникôвъ. Въ трохъ актахъ. Дуже гарна и весела штука, котру можна грати въ театрѣ. Цѣна.....15 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта. Величезна книжка, що мае тысячу сторôнъ, въ дуже гарнôй оправѣ. Библія тота повинна бути на столѣ въ хатѣ кождого Русина-христіянина. У сѣй Библіи суть всѣ книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Библія приступна для нашихъ людей. Цѣна.....$2.00

Весела книжочка зъ образками. Хто ту книжочку перечитае, то хочбы и якъ бувъ сумный, мусить ся смѣяти. Въ книжочцѣ тôй є 15 дуже смѣшныхъ образкôвъ, много смѣшныхъ пѣсень и оповѣдань. Хто еѣ купить, нѣколи не пожалуе. Цѣна.....30 цнт.

Дещо зъ исторіи російскои православнои місіи въ Америцѣ. Хто чувъ де-що про православе въ Америцѣ, повиненъ ту книжку перечитати. Въ тôй книжцѣ находять ся слѣдуючй уступы: 1) Таемниче убійство; 2) Хитрый пôпъ, що знавъ вести розпустне житє; 3) Протоерея убійники утотожненй; 4) Російскій непотрѣбный дôмъ; 5) Страшнй оповѣданя о жорстокости взглядомъ студентôвъ російскои церкви; 6) Драматична церковна исторія; 7) Російска церковь. Цѣна.....10 цнт.

Дещо про звѣрята, рослины, камѣня и скалы. Велика и поучаюча книжка для руского народа. Мае 205 дуже гарныхъ образкôвъ. Хто хоче знати якй суть на свѣтѣ звѣрята, рослины, камѣне и скалы, повиненъ купити собѣ ту книжку. Цѣна еи є мала, бо лишь..30 цнт.

Дещо про права и суды въ Сполученыхъ Державахъ. Кождый хто мае до дѣла зô судомъ, веде процеса карнй або цивільнй, знайде въ тôй книжцѣ пораду, якъ въ якôй справѣ мае поступити. Книжку ту написавъ адвокатъ дръ Юліянъ Чупка. Цѣна.....10 цнт.

Дорога до свѣдомости и Капиталъ и праця. — Кождый Русинъ если хоче въ чесный способъ дôйти до маетку, повиненъ собѣ ту книжку купити и жити такъ, якъ въ тôй книжцѣ написане. Цѣна.....10 цнт.

Зубъ за зубъ. Поучаючй и цѣкавй оповѣданя. Змѣстъ: 1) Зубъ за зубъ; 2) Бомъ; 3) Судьба свѣтôвъ; 4) Назва Русины. Цѣна.....10 цнт.

Жовнѣрь. Дуже гарнй и поучаючй оповѣданя. Змѣстъ: 1) Жовнѣрь; 2) Римъ; 3) Золотй гадки; 4) Дещо про штунду; 5) Передсмертнй хвилѣ; 6) Нищенє москітôвъ; 7) Пѣснь бразилійска; 8) Левъ Толстой о російско-японьскôй вôйнѣ; 9) Поговôрки. Цѣна.....10 цнт.

Журавлѣ. Зъ портретомъ Ивана Франка, нашого найславнѣйшого писателя. Змѣстъ тои книжки є такій: 1) Журавлѣ; 2) Закутникъ; 3) Новôтнй гайдамаки; 4) Пѣснь про Канаду; 5) Пѣснь канадійска; 6) Пайлотъ Бютъ. Цѣна.....15 цнт.

Казка про Жида. Дуже весела книжочка для Русинôвъ. Мѣстить въ собѣ слѣдуючй оповѣданя и пѣснѣ: 1) Казка про Жида; 2) Розмова Галичины зъ Канадою; 3) Байка для Русинôвъ кривославныхъ; 4) Пѣсня рекрутска; 5) Юродивый; 6) Пѣсня для цароcлавныхъ; 7) Передъ лицемъ житя; 8) Продавъ коня; 9) Парафіяльный мітинґъ; 10) Бразилійска пѣсня; 11) Краянъ. Цѣна.....10 цнт.

Конституція Сполученыхъ Державъ. Книжку ту повиненъ мати у себе кождый, хто жие въ Сполученыхъ Державахъ, а особливо той, хто хоче стати ситизеномъ. Цѣна.....10 цнт.

Китичка для малыхъ дѣвчатъ. Кожда мати повинна купити для своихъ малыхъ дѣтей ту гарну и поучаючу книжку. Змѣстъ: 1) Хлѣбъ насущный; 2) Найбôльшій скарбъ; 3) Нагороджена милостиня; 4) Коралѣ; 5) Талька. — Цѣна.....10 цнт.

Марія. Зъ портретомъ Лисенка, нашого найславнѣйшого композитора. Змѣстъ: 1) Марія; 2) На чужинѣ; 3) Скоромъ; 4) Рôкъ 1903 въ старôмъ краю; 5) Людоѣдство въ Конґо; 6) Клопоты кума Софрона. Цѣна.....10 цнт.

Народный рухъ Австро-угорскихъ Русинôвъ. Въ книжочцѣ тôй подана є исторія угорскихъ и галицкихъ Русинôвъ вôдъ часу, коли галицкй Русины дôстались пôдъ панованє Австріи ажь до 1850 року. Цѣна книжки лишь....15 цнт.

Образки и загадки. Дуже гарна и смѣшна книжочка, мае 29 образкôвъ, богато загадокъ и смѣшного. — Хто хоче забавити ся и насмѣяти ся, нехай купить собѣ ту книжочку. Цѣна 10 цнт.

Образки зъ Америки. Правдивй пригоды зъ житя нашихъ Русинôвъ въ Америцѣ, въ першихъ початкахъ еміґраціи. Деякй сумнй а деякй дуже смѣшнй. Цѣна книжки лишь 10 цнт.

Оповѣданя. Правдивй подѣѣ зъ житя Русинôвъ въ Америцѣ. Дуже цѣкавй и поучаючй. Въ книжочцѣ тôй мѣстять ся чотиры оповѣданя: 1) На аґітаціи; 2) Въ Ню-Йорку; 3) Американьска гостина; 4) Бизнесъ. Хто еще не мае тои книжки, повиненъ собѣ купити. Цѣна..15 цнт.

Оповѣданє про Али Бабу и про сорокъ розбôйникôвъ, котрыхъ повбивала одна невôльниця. Дуже цѣкаве и прекрасне оповѣданє про бѣдного дроворуба, котрый черезъ чесне и побожне житє дôйшовъ до великихъ маеткôвъ, и про его невôльницю, котра черезъ свою осторожнôсть, охоронила його вôдъ многихъ нещасть. — **6 книжочокъ за 1 доляра а одна.....20** цнт.

Оповѣданя для дѣтей. Дуже гарнй и поучаючй оповѣданя для рускихъ дѣтей. Змѣстъ: 1) Кучерява голова—малый Австралієць; 2) Глогорожечка; 3) Вивѣрка; 4) Два народы; 5) Барабанчикъ; 6) Сто и оденъ братъ и баба чарôвниця; 7) Бабусина казка; 8) Надъ пропастію смерти; 9) Дотепна селянка. Цѣна.....20 цнт.

Покуса. Дуже гарна книжка для руского народа. Змѣстъ еѣ є такій: 1) Покуса; 2) Зъ практичнои школы; 3) Я тутъ голова; 4) Пѣсня про Канаду; 5) 11,000 метрôвъ надъ землею; 6) Рускому серцю; 7) Вѣкъ людей, звѣрятъ и ростинъ; 8) Духовна пѣсня. Цѣна.....10 цнт.

Про вôдступникôвъ вôдъ російского православія и ихъ переслѣдованя. Книжка ся пише про рôжнй религіи въ Росіи и на Украинѣ, и якъ урядъ російскій карае вôдступникôвъ вôдъ православнои вѣры. Цѣна.....10 цнт.

Розмова Поляка зъ Русиномъ. Описуе якъ Русинъ зъ Полякомъ розмовляе а опôсля переконаный пристае на руске. Цѣна.....10 цнт.

Руско-Анґлійскій провôдникъ. Хто хоче научити ся говорити, читати и писати по анґлійски, повиненъ сейчасъ купити собѣ ту книжку. Цѣна.....50 цнт.

Руско анґлійскій словарець. Хто хоче научити ся анґлійскихъ слôвъ, нехай купить собѣ ту книжку. Цѣна.....20 цнт.

Смерть. Выбôръ найкрасшихъ оповѣдань для Русинôвъ. Змѣстъ: 1) Смерть; 2) На провеснѣ у ранцѣ; 3) Вôйтъ; 4) Пѣсня Канадійска; 5) Внутрѣшный устрôй козаччины; 6) Огонь. Цѣна.....10 цнт.

Тарасъ Шевченко. Його житє и значѣнє. Зъ сѣмома дуже гарними образками. Кождый Русинъ, повиненъ мати у себе ту книжочку. Она складае ся зô слѣдуючяхъ частей: 1) Житє Тараса Шевченка; 2) Розвитокъ поетичнои творчости у Шевченка; 3) Шевченковй думки про козакôвъ; 4) Шевченковй „Гайдамаки" и его думки про вôдносины до Польщѣ; 5) Шевченковй думки про вôдносины до Росіи; 6) „Кавказъ"; 7) Національно політичнй и соціяльнй погляды у Шевченка; 8) Релігійнôсть Шевченка; 9) Шевченка „Заповѣтъ". Цѣна....10 цнт.

Тымко Гаврилюкъ. Дуже цѣкаве и правдиве оповѣданє зъ житя руского еміґранта въ Канадѣ. Складае ся зô слѣдуючихъ частей: 1) Тымко у Львовѣ; 2) Тымко продае ґрунъ; 3) Тымко ходить за паспортами; 4) Тымко въ дорозѣ до Канады; 5) Тымко на морѣ; 6) Тымко въ Канадѣ; 7) Тымко на фармѣ. Цѣна.....15 цнт.

Хлопы и хлопска справа. Дуже поучаюча книжка для руского народа. Змѣстъ: 1) Хто суть хлопы? 2) Давнѣйша доля хлопôвъ; 3) Про заведенє панщины; 4) Не стерпѣли люде; 5) Богъ змилосердивъ ся; 6) Новѣйшй часы. Цѣна 10 цнт.

Другй книжки, якй будемо мати на складѣ, оголосимо познѣйше.

Грошѣ посилайте въ реджистрованôмъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый мони-ордеръ.

Безъ грошей не посилаемо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia,
Box 128 Scranton, Pa.

Хто стане нашимъ аґентомъ и буде розпродувати нашй книжки може зарсбити гарнй грошѣ. Пишѣть по условя на повысше подану адресу.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рôкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи »Свободы« або впростъ до касы Союза. Хто посилае грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повѣдомити про се редакцію »Свободы«.

Вступайте въ члены Руского Народ. Дому!

Посилайте грошѣ до старого краю черезъ Р. Н. Дôмъ!

За 10—12 днѣвъ доручаемо грошѣ адресатови въ краю! Въ краевыхъ банкахъ маемо зложенй великй капіталы! И тутъ, въ Америцѣ маемо зложену велику заруку! За оденъ мѣсяць Р. Н. Дôмъ пôславъ до краю высше 30.000! Р. Н. Дôмъ мае вже 42 посередникôвъ, котрй черезъ нашу институцію посилають грошѣ.

На кождôмъ плейзѣ повиненъ бути бодай оденъ посередникъ (аґентъ)!

Кождый Русинъ творить грѣхъ противъ руского народа, если посилае грошѣ черезъ чужинцѣвъ, а не черезъ Р. Н. Дôмъ!

Р. Н. Дôмъ есть заложеный для усѣхъ Русинôвъ, котрй жиють въ Америцѣ!

За кождый центъ, котрый пришлете до касы Р. Н. Дому, мы вôдповѣдаемо цѣлымъ капіталомъ и бондами изъ найперших компаній Сполученыхъ Державъ!

Купуйте шеры Р. Н. Дому. Шеры членьскй (А) коштують $25.00 за оденъ, 3 процентовй шеры вѣрительнй (В) коштують $10.00 за оденъ! Кожде братство, кожда руска парохія и кождый Русинъ повиннй стати членами Р. Н. Дому! Помѣщайте рускй грошѣ въ рускôй институціи, котра буде служити всьому народови!

Всякй письма, запитаня о поясненя посилайте до секретаря Р. Н. Дому на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

На чекахъ (коли посилаете грошѣ) выписуйте имя **John Glowa, R. N. H.**, и той чекъ засилайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Аґітуйте за Р. Н. Домомъ!

Скликуйте мітинґи и вѣча, на братскихъ и парохіяльныхъ мітинґахъ промавляйте за Р. Н. Домомъ!

Хто працюе для Р. Н. Дому, той служить рускôй справѣ, той вѣрный сынъ Руси!

Не штука бути Русиномъ на словахъ, будьмо Русинами въ дѣлахъ!

Не будьмо пôднôжками чужихъ, працюймо для себе, для свого народу, въ корысть Руского Народного Дому въ Америцѣ! 9504

— Хочете, щобы вашй грошѣ безпечно и скоро були высланй до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Рускй Бизнесмены!

Присилайте адвертайзменты до календаря „Союза", котрый выйде вже при кôнци Сентембра с. р.

Кождый рускій бизнесменъ повиненъ подати свôй адвертайзментъ до календаря „Союза", бо по тôмъ будуть знати Союзане, котрый бизнесменъ е щирый для нашои робôтничои орґанізаціи.

Грошѣ за адвертайзменты и всякй письма въ тôй справѣ посылайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Адресы вызначнѣйшихъ рускихъ часописей въ старôмъ краю.

„Буковина" (3 разы тыжднево) $4.00 на рôкъ, ул. Петровича ч. 2. Чернôвцѣ, Bukowina, Austria.

„Воля" (соціяліст. тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Ліндого ч. 8. Львôвъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки" (тыждневникъ) $2.00 на рôкъ, ул. Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Дзвінок" (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львôвъ.

„Діло" (дневникъ), $10.00 на рôкъ, улиця Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Комар" (гумористичн., два разы на мѣсяць) $2.00 на рôкъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львôвъ.

„Літ. Наук. Вістник" (разъ на мѣсяць) $4.50 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Новий Громадський Голос" (2 разы на мѣсяць) $1.00 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Поступ" (тыждневникъ) $1.50 на рôкъ, Коломыя, Народный Дôмъ І. пов., Galicia, Austria.

„Промінь" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Вашкôвцѣ н. Ч. Bukowina, Austria.

„Руслан" (дневникъ) $8.00 на рôкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львôвъ.

„Ruthenische Revue" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Gersthoferst. 32. Wien, Austria.

„Свобода" (тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Баторія 24. Львôвъ.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичѣ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенѝ. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

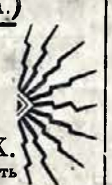
Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнѝ склянки долавае.
Є цигара, є и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цвкаве, —
А що выпешь, то знай брате.
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшѝ и найтаншѝ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

☛ Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшѝ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалѝ, цигара дуже добрѝ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Выробляе братскѝ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробы высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѝ Русины належать до тои компаніи, купують зо свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5.500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѝ потрѣбнѝ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѝ и звычайнѝ.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

☛ Продае шифкарты. ☚

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо єсть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333. Night Call 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По англицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожъ Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милѝ братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучерянѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уштиво!

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

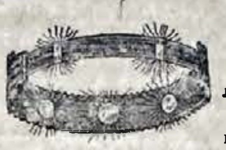
Кождый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ прибуде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

перворядного рускоrо салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровѝ напитки та цигара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помôчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Також пригадуе ся ласкавой памяти, що спродае танѝ а добрѝ шифкарты и высилае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell 'Phone Blue 1254.

Гиґієнічный Електричный Поясъ!

Поручованый лѣкарями, 5000 свѣдоцтвъ, 5000 сталыхъ вылѣчень, понадъ 5,750 000 теперь въ ужитю.

Лѣчить сейчасъ: Руматизмъ, невральґію, бôль головы, епілептичнѝ корчѣ, хоробы почокъ и селезѣнки нестравнôсть, загальне ослабленє, слабости жѣночѝ, утрату мужескои силы, хронічне розвôльненє холоднôсть нôгъ, безсонницю бôль крижей, чутє змученя, печенє коло серця и нечисту кровь. Лѣчить зарôвно мущинъ и жѣнки.

Наша знижена цѣна $1.00 дає всѣмъ можнôсть єго набути. До замовленя повиненъ бути долученый 1.00 доляръ почтовымъ переказомъ або въ реджістрованôмъ листѣ. Зъ кождымъ поясомъ посилаемъ вказôвки въ московскôй мовѣ

C. F. ZARUBA & CO.
309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg, W. Va.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ чето знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" а скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ депô въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѝ якъ и зимнѝ перекуски. Потравы прилагодженѝ на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѝ комнаты для родинъ. Найлучшѝ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѝ напитки. Цѣна дуже мала.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Кожда хороба є найбôльшимъ нещастємъ чоловѣка, особливо въ Америцѣ, понеже не тôлько що недає ему вôдповѣдного утриманя, але стає ся причиною передвчасной смерти тому, котрый мôгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлємъ и уживати щоденного свѣтла.

Нашѝ Братя Русины прибуваючѝ сюда зô старого краю, не знають до кого власне мають удатись и отверто объяснити станъ своего здоровя, або удають ся до такихъ лѣкарôвъ, котрѝ не тôлько ободруть ихъ зъ остатного кроваво заробленого цента, але ще въ додатку взбôльшають слабôсть невôдповѣдным илѣками и копають имъ вôдъ разу могилу.

Черезъ тоє Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуете и майже незнаючи впроваджаєте вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили. Єсли чуете ся бути слабыми и чуете великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хочете бути вылѣчеными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,

єсли можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстане слабости и якъ довго вже хоруєте и заплѣть до него а вôнъ васъ напевно вылѣчить, такъ що тая сама слабôсть вже бôльше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипльомуваный лѣкарь зъ ню-йорского университету,

для котрого нема хоробы, котру вôнъ бы немôгъ вылѣчити; вôнъ лѣчитъ и ґарантує всякѝ недуги, яко: слабôсть плюць, сухоты, всякѝ терпѣня жолудковѝ, нерки, нервовѝ болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, бôль головы, очей, слабый зракъ, глушку, шумъ ушей, ревматизмъ, бôль въ крижахъ, сухій бôль костей, скрофулу, свербѣнє тѣла, выпаданє волосôвъ и т. д., лѣчитъ такожь всякѝ жѣночи внутреннѝ и поверхнѝ хоробы.

Проф. Коллинсъ зарôвно вылѣчитъ цѣлковито сухоты, якъ також тайнѝ мужескѝ и жѣночѝ хороты. Пôдчасъ єго 15-лѣтной практики не було ще выпадку, щобы єго наука и вѣдомôсть лѣкарска въ чôмь небудь змылила.

Звертаємо увагу на декотрѝ посвѣдченя:

Вылѣчена з запаленя матичного и иных женских слабостей.

Поважаный пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню минувшого року дôсталамъ запаленє матицѣ, бѣлыхъ уплавъ, бôль крижей и всѣхъ костей а также запаленє мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторôвъ, але вмѣсть помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабшою. Въ кôнци удаламъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю першихъ лѣкôвъ чуламъ полегченє а въ протягу 10 днôвъ буламъ цѣлкомъ выздоровлена. Прошу пріймѣть мою сердечну подяку за такъ скоре и стале вылѣченє!

При всякôй способности буду ся старала познакомити моихъ приятелôвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанємъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченый зъ сифилису и сухотъ зъ него вывинувшихъ ся.

Дорогій добродѣю! Я лѣчивъ ся близько 4 роки черезъ рѣжныхъ докторôвъ вôдъ сифилису, однакъ не тôлько що мене не вылѣчили, але ще побольшали мою слабôсть, такъ що дôставъ ємъ и сухоты и плювавъ кровю. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинса и вінъ мене вылѣчивъ цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу пріймѣть мою подяку за вашу сумлѣнность, бо єсли бы не вы, то сумный бы бувъ конець моего житя.

Остаюсъ зъ поважанємъ,
Теодоръ Краснпскій,
4602 Blackbery Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що **Проф. Коллинсъ є тôлько одиный лѣкаръ,** котрый може вылѣчити безъ особного навѣть еґзамѣнованя, бо пôсля описанія хоробы вылѣчитъ хотяй бы сте на яку небудь хоробу терпѣли.

Прото Братя, не вôдкладайте, якъ сте хорѝ и єсли желаєте бути здоровыми и здôбными до працѣ, не удавайте ся до иныхъ лѣкарôвъ, котрѝ мовь пиявки чѣгають на вашъ тяжко зароблений грôшъ, але смѣло и зъ довѣрієм удайте ся до **Проф. Д-ръ Е. Коллинса;** опишѣть му по руски станъ вашой хоробы а можете бути певнѝ, що вôнъ васъ, яко ушляхетний и совѣстный, 15-рôчный практикъ въ короткôмъ часѣ уздоровѣе. Пишѣть пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Особно пацієнты принимають ся вôдъ год. 10. до 5. вечерь. Въ недѣлю вôдъ год. 10. до 1. по полудни.